

Comune di Firenze
Assessorato al Terzo Settore Accoglienza Integrazione
Direzione Sicurezza Sociale
Consiglio Territoriale per l'Immigrazione - Firenze

Immigrazione La normativa

Luigi Mughini / Anna Zucconi

(Guida ragionata al D.P.R. 18/10/2004, n. 334, concernente "Regolamento recante modifiche ed integrazioni al D.P.R. 31/8/99, n. 394, in materia di Immigrazione", ai sensi dell'art. 34, c.1, della L. 189/02)

albanese

COMUNE network

Pubblicazione promossa dall'Assessorato al Terzo Settore, Accoglienza, Integrazione in collaborazione con il Consiglio Territoriale per l'Immigrazione - Firenze

Testi: Avv. Luigi Mughini, Associazione Progetto Arcobaleno Onlus

Anna Zucconi, Caritas Diocesana di Firenze

Coordinamento: Giuseppina Bonanni, Ufficio Immigrati, Direzione Sicurezza Sociale, Via Verdi 24, Firenze, tel. 055 2769791, e-mail immigr@comune.fi.it

Responsabile Comune Network: Maria Siponta De Salvia

Coordinamento editoriale Comune Network: Marta Cavini

Traduzioni: Cooperativa srl Mondo Unico

Grafica e impaginazione: Homographicus

Stampa: IT.COMM.

ISBN 88-89608-04-8

Le schede tematiche facilitate sono disponibili nelle seguenti lingue: albanese, arabo, cinese, inglese, rumeno, russo, somalo, spagnolo.

Tutti i testi sono alle pagine www.comune.firenze.it/servizi_pubblici/stranieri/immigra.htm

MARRJA E NENSHTETESISE ITALIANE

(Acquisto della Cittadinanza Italiana) . . . . . pag. 6

QYTETARE JO KOMUNITARE

(Assistenza Sanitaria) . . . . . pag. 15

CARTA DI SOGGIORNO

(Carta di Soggiorno) . . . . . pag. 21

DISKRIMINIM PER ARSYE DISKRIMINIM PER RACIALE, ETNIKE, KOMBETARE E FETARE

(Discriminazione per motivi razziali etnici, nazionali e religiosi) . . . . . pag. 24

REGJISTRIMI ANAGRAFIK (GJENDJE CIVILE) DHE DETYRIMET E MIKPRITESIT

(Iscrizione anagrafica e obblighi dell'ospitante). . . . . pag. 27

PUNE AUTONOME (PER LLOGARI TE VET)

(Lavoro Autonomo) . . . . . pag. 30

PUNE STINORE

(Lavoro Stagionale) . . . . . pag. 34

PUNE SI DIPENDENT

(Lavoro Subordinato) . . . . . pag. 37

MARTESA

(Matrimonio) . . . . . pag. 42

MBROJTJA SOCIALE

(Protezione Sociale) . . . . . pag. 44

BASHKIMI FAMILJAR

(Ricongiungimento Familiare). . . . . pag. 46

VIZA E HYRJES DHE PERMESSO DI SOGGIORNO PER STUDIME

(Visto d'ingresso e permesso di soggiorno per studio). . . . . pag. 50

ADRESA TE DOBISHME

(Indirizzi Utili) . . . . . pag. 53

Legenda

ASL	Azienda Sanitaria Locale
CCIAA	Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura
CCNL	Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro
CONI	Comitato Olimpico Nazionale Italiano
CPC	Codice di Procedura Civile
CPP	Codice di Procedura Penale
D.Lgs.	Decreto Legislativo
DM	Decreto Ministeriale
DPCM	Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri
DPL	Direzione Provinciale del Lavoro
DPR	Decreto del Presidente della Repubblica
MIUR	Ministero dell'Istruzione dell'Università e della Ricerca
U.T.G.	Ufficio Territoriale del Governo
Reg.	Regolamento d'attuazione al Testo Unico
Siast	Servizio Integrato Assistenza Sociale Territoriale
SSN	Servizio Sanitario Nazionale
STP	Straniero temporaneamente presente
SUI	Sportello Unico per l'Immigrazione
T.U.	Testo Unico delle disposizioni concernenti la disciplina dell'immigrazione e norme sulla condizione dello straniero
TAR	Tribunale Amministrativo Regionale
URP	Ufficio Relazioni con il Pubblico

MARRJA E NENSHTETESISE ITALIANE

(ACQUISTO DELLA CITTADINANZA ITALIANA)

1) AUTOMATIKISHT

Eshte automatikisht qytetar italian:

- femija i nje babai ose nene italiane
- kush ka lindur ne territorin e Republikës¹, nese te dy prinderit jane te panjohur ose apolid², ose me mire nese femija nuk ndjek nenshtetesisine e prinderve sikurse parashikuar nga ligli i Shtetit te cilit i perkasin
- femija i prinderve te panjohur, i gjetur ne territorin e Republikës, nese nuk provohet zoterimi i nje neshtetesisie tjeter
- i huaji i adoptuar gjate moshes se mitur nga nje shtetas italian³

Femijet e mitur te personave qe marrin ose rimarrin nenshtetesisine italiane, nese jetojne me to, marrin nenshtetesisine italiane, por kur behen te rritur (mbi 18 vjec), mund t'a refuzojne nese jane ne zoterim te nje neshtetesisie tjeter.

2) DUKE BERE KERKESE

2.a) I huaji ose apolidi (pa neshtetesi), babai ose nena apo njeri prej paraardhesve te grades 2° te se cilit ka qene shtetas italiane i lindur, behet shtetas:

- nese kryen sherbimin ushtarak⁴ per Shtetin italian ose deklarone paraprakisht⁵ qe deshiron te marre nenshtetesisine italiane;
- nese punon si nepunes⁶ e Shtetit⁷, edhe jashte, e deklarone qe deshiron te marre nenshtetesisine italiane;

2.b) I huaji i lindur ne Itali, qe ka qene rezident ligjerisht dhe pa nderprerje deri ne mberritjen e moshes se rritur (18 vjec), behet shtetas italian, nese deklarone qe deshiron te marre nenshtetesisine italiane brenda nje viti nga kjo date.

Ne rast se nuk eshte ne gjendje te demostroje mosnderprerjen e te qenit rezident ligjerisht pasi prinderit nuk kane bere rregullarizimin menjehere, ose e kane bere kete vetem mbas nje distance te madhe kohe nga momenti i lindjes se tij, i huaji lindur ne Itali mund te kerkoje marrjen e nenshtetesisine vetem nese ekzistojne kushtet e meposhtme⁸:

- lindja e tij, ndodhur ne Itali, eshte kallezuar rregullisht dhe menjehere ne gjendjen civile, edhe nga pikepamja e regjistrimit te populates
- nese prinderit, ne momentin e lindjes, ishin rregullisht rezidente me permesso di soggiorno te vlefshme dhe regjistrim anagrafik
- nese kjo shtate e ligjshme e prinderve ka vazhduar te qendroje per te gjithë periudhen e konsideruar, ose te pakten deri ne momentin kur femija ka marre nje permesso di soggiorno autonome.

Ndersa, nuk mund te beje kerkesa, i huaji i lindur ne Itali, qe ka nderprere rezidencen mbi territor perpara se te mbushe moshen e rritur (18 vjec).

Dokumentacioni i kerkuar:

- çertifikata e lindjes;
- çertifikata e nenshtetesisine italiane te lindur te babait ose te nenes ose te nje paraardhesit e grades se 2°;
- dokumentacion mbi rezidencen legale (per marrjen sipas kushteve pershkruar ne piken 2 b)

Organet e referimit:

Deklarata per zgjedhjen e nenshtetesisine (pika 1) dhe deklarata mbi vullnetin e shprehur per te kryer betimin (pika 2 a - b) i behen perpara Zyrtarit te Gjendjes Civile te Komunes ku deklaruesi eshte rezident ose mendon te stabilizojte rezidencen e vet, ose ne rastin kur eshte rezident jashte shtetit, perpara Autoriteteve diplomatike ose konsullare te vendit te rezidences.

2.c) Natyralizimi⁹

Subjektet e interesuara:

Nenshtetesia mund t'i jepet:

- te huajt babai ose nena e te cilit, ose nje nga paraardhesit e grades se 2° ka qene italian i lindur, ose qe ka lindur ne territorin e Republikës e, ne te dyja rastet, eshte rezident prej te pakten 3 vjetesh;
- te huajt babai ose nena e te cilit, ose nje nga paraardhesit e grades se 2° ka qene italian i lindur. Ai mund te behet shtetas italian nese, ne momentin e mbushjes se moshes madhore, eshte rezident ligjerisht e pa nderprerje prej me shume se dy vjetesh, ne territorin italian e deklarone brenda nje viti nga permushja e kasaj moshe, qe do te marre nenshtetesisine italiane;
- te huajt te rritur, te adoptuar nga nje qytetar italian, qe eshte rezident ligjerisht ne territorin italian prej te pakten 5 vjetesh nga momenti i adoptimit;
- te huajt qe ka kryer sherbim, edhe jashte shtetit, per te pakten 5 vjet nen varesine e Shtetit italian;
- te huajt te nje Shteti perberes te Komunitetit Evropian, nese eshte rezident ligjerisht prej te pakten 4 vjetesh ne territorin italian;
- apolideve ose refugjateve politike rezidente ligjerisht prej te pakten 5 vjetesh ne territorin italian;
- te huajt qe eshte resident ne menyre te ligjshme prej te pakten 10 vjetesh ne territorin italian.

Kushtet e parashikuara per kerkesat e mesiperme per natyralizim, duhet te ekzistojne deri ne momentin e betimit perpara zyrtarit te Gjendjes Civile te Komunes se rezidences ose jashte perpara Autoriteteve diplomatike apo konsullare kompetente per lokalitetin e huaj te rezidences.

Organet e referimit dhe dokumentacioni i kerkuar:

Kerkesa, e adresuar Presidentit te Republikës italiane, me dokumentat e meposhtme bashkangjitur, i prezantohet Prefektures¹⁰ ne 4 kopje:

- 1 kerkesa me pulle ligjore 14,62€ + 3 kerkesa ne leter te thjeshte
- 1 origjinale + 3 fotokopje te çdo dokumenti bashkangjitur

Kerkesa konsiston ne nje modular te prestampuar. Ky modular duhet te terhiqet prane Prefektures kompetente te vendit te rezidences se te interesuarit ose mund te shkarkohet nga sito web i prefektures¹¹.

Dokumenta qe duhen bashkangjitur:

- çertifikata e lindjes me te gjitha gjeneralitetet, perkthyer ne italisht dhe legalizuar prane ambasades/konsullates italiane ose ne rast pamundesie te dokumentuar, atestatin e leshuar nga ambasada/konsullata e vendit te origjines ne te cilin duhet shenuar gjeneralitetet e sakta (emer, mbiemer, data dhe vendi i lindjes) si dhe atesia e memesia e kerkuesit;
- çertifikata historike e rezidences¹² ne bollo prej 14,62€ (e zevendesueshme nga autoçertifikimi);
- çertifikata e gjendjes familjare ne bollo prej 14,62€ (e zevendesueshme nga autoçertifikimi);
- çertifikate penale¹⁵ nga vendi i origjines e nga vendet e tjera ku mund te kete qene rezident, te perkthyer ne italisht dhe te legalizuara nga organet kopetente te perfaqesise diplomatike ose consolare italiane (dokument i zevendesueshem nga autoçertifikimi vetem per qytetaret e Komunitetit Evropian)

- 5) certifikate e pergjithëshme e Casellario Giudiziale që kërkohe në Kancelerine e Prokurorisë së Republikës¹⁴ (në bollo prej 14,62€ (e zëvendësueshme nga autoçertifikimi);
- 6) kopja e mod. 740 o 101 për trevjeçarin paraardhës datës së prezantimit të kërkesës ose certifikim i lëshuar nga Zyra kompetente e Taksave të Drejtëpërdrejta për persona të perket deklarimit të të ardhurave të prodhuar në trevjeçarin e fundit. Kopja e mod. 740 duhet autentikuar nga zyrtari i taksave të drejtëpërdrejta prane të cilit është prezantuar origjinali;
- 7) deklarata e refuzimit të mbrojtjes së autoriteteve diplomatike-konsullare italiane kundrejt Autoriteteve të vendit të origjinës, që plotësohet mbi modularin e prestampuar që merret në Prefekturë¹⁵;
- 8) deklarata e autorizimit të autoriteteve të vendit të origjinës që të furnizojë të gjitha informacionet mbi personin e vet që mund të kërkohe nga Autoritetet diplomatike italiane të vendosura prane shtetit të cilit i perket, që duhet plotësuar mbi modularin e prestampuar që merret në Prefekturë¹⁶.

Per të huajt refugjatë politike ose apolid (pa nënshtetësi):

- certifikata penale zëvendësohet me një akt notarial të bërë në Preturë, në të cilin të atësohet fakti që i huaji nuk ka kryer denime penale dhe që nuk ka çështje penale në gjykim në Vendin e origjinës;
- certifikata e lindjes zëvendësohet nga një akt notarial, formulari përparë Pretorit në vendin në të cilin është rezident, që përmban deklarinim e betuar të dëshmitarëve, në të cilin ata duhet të shenojnë emrin, mbiemrin, profesionin, rezidencën e të interesuarit dhe të prindërve nëse i kanë njohur, vendin dhe datën e lindjes, nënshtetësinë dhe shkakun për të cilin nuk mund të prodhohet certifikata e lindjes si dhe rrethanat rreth njohjes që secili dëshmitar ka mbi këto deklarime;
- certifikatën penale të vendit të origjinës e zëvendëson origjinalja ose kopja e autentikuar në Komunë e dokumentit me të cilin i shtë njohur gjendja si refugjat ose si i panënshtetësi.

2.d) Martesa me qytetar/e italian/e¹⁷

Subjektet e interesuara:

I/e e huaji/a ose apolid, i martuar me një qytetar/e italian/e, nëse nëse nuk ka patur prishje martesë ose anulim ose mbarim të efekteve civile, mund të kërkojë nënshtetësinë italiane kur:

- a) ka rezidencën ligjore prej të paktën 6 muajsh në një komunë italiane ose
- b) mbas tre vjetësh nga data e martesës.

Shkaqë penguese

Egzistenca e çështjeve penale të rënda që sjellin probleme për siguresën e Shtetit.

Leshimi i një dekreti refuzimi mund të pengohet kur nga data e prezantimit të kërkesës, të plotësuar nga dokumentacioni i përshkruar, të ketë kaluar periudha e kohës prej 730 ditëve. Rehabilitimi nën të mundur pushimin e efekteve shtetërore të denimit, kurse kërkesa e refuzuar për shkaqë që kanë të bëjnë me sigurinë e Republikës, mund të perseritet mbas pesë vjetëve.

Organet e referimit dhe dokumentacioni i kërkuar:

Kërkesa, e adresuar Presidentit të Republikës italiane, me dokumentat e mëposhtme bashkëgjatë, i prezantohet Prefekturës¹⁸ në 4 kopje:

- 1 kërkesë me pulle 14,62€ + 3 kërkesa në letër të thjeshtë
- 1 origjinale + 3 fotokopje të çdo dokumenti bashkëgjatë

Kërkesa konsiston në një modular të prestampuar. Ky modular duhet të terhiqet prane Prefekturës kompetente të vendit të rezidencës së të interesuarit ose mund të shkarkohet nga sito web i prefekturës¹⁹.

Dokumenta që duhen bashkëgjatë:

- 1) certifikata e nxjerrë nga regjistri i martesave, lëshuar nga Komuna italiane prane të cilit është shkruajtur ose rishkruajtur akti i martesës;
- 2) certifikata e lindjes e kompletuar nga gjeneralitetet apo, në rast pamundësie të dokumentuar, atestati i lëshuar nga Ambasada ose Konsullata në vendin e origjinës, përktër e legalizuar, me të cilin vërtetohen gjeneralitetet e sakta (emri, mbiemri, data dhe vendi i lindjes), si dhe atësinë e memësisë e kërkuar;
- 3) certifikata penale e Shtetit të vet të origjinës dhe e Shteteve të tjera në të cilat mund të ketë qenë rezident të përktër në gjuhën italiane (dokument i zëvendësueshem me një autoçertifikim vetëm për qytetaret e Komunitetit Evropian);
- 4) certifikatë historike e rezidencës (në bollo da 14,62€ e zëvendësueshme me autoçertifikim);
- 5) certifikatë nënshtetësie italiane të bashkëshortit (në bollo da 14,62€, e zëvendësueshme nga një deklarata zëvendësuese të aktit notarial²⁰, me firmë të vene përparë nëpunësit që merr kërkesën;
- 6) certifikatë të pergjithëshme të casellario giudiziale që kërkohe prane Kancelerisë së Prokurorisë Firenze (në bollo da 14,62€ e zëvendësueshme me autoçertifikim);
- 7) certifikatë e gjendjes familjare (në bollo da 14,62€ e zëvendësueshme me autoçertifikim);
- 8) deklarata e lire në të cilin impenjohet të njoftojë menjëherë Prefekturën nëse do të ketë ndërrim të adresës ose rezidencës²¹.

Kohet dhe menyrat

Autoriteti që ka marrë kërkesën, në të gjitha rastet, menjëherë i trasmeton kërkesën Ministrisë së Brendëshme, dhe brenda 30 ditëve, nëse është e kompletuar dhe e rregullt, i dërgon të njëjtes Ministri dokumentacionin me vëzhgimet e veta dhe raportin informativ të Kuesturës²². Në rast se kërkesa dhe dokumentacioni përkatës janë të pakompletuara ose të parregullta, brenda këtyre 30 ditëve autoriteti kompetent fton të interesuarin që t'ia komplotojë duke i dhënë shpjegimet dhe informacionet e duhura dhe kohet e proedures mbeten të pashkëputura deri në kryerje. Ministria pastaj kërkon opinionin e keshillit të Shtetit. Kur ky opinion është në favor, Ministria bën dekretin e dhenies i cili duhet të firmoset nga Presidenti i Republikës. Dekreti i trasmetohet Prefekturës e cila ia dërgon të interesuarit. **Koha për mbarimin e proedures është 730 ditë nga data e prezantimit të kërkesës. Dekreti i Ministrisë i trasmetohet menjëherë autoriteteve që kanë marrë kërkesën. Këto të fundit ia dërgon të interesuarit brenda 15 ditëve²³. Qytetari i huaj të cilit është dhënë nënshtetësia, ka 6 muaj kohë nga notifikimi i dekretit për të bërë betimin prane Komunes në të cilin është rezident.**

I/e huaji/a ose apolid i martuar me një qytetar/e italian/e, që nuk ka marrë asnjë asnjë njoftim mbi dekretin e dhenies së nënshtetësisë ose refuzimit të kërkesës, mbasi kanë kaluar 730 ditët e parashikuara, maturon të drejtën për të marrë nënshtetësinë.

3) NJOHJA E NËNSHTETËSISË ITALIANE QYTETAREVE TË HUAJ ME ORIGJINË ITALIANE²⁴

Mund të konsiderohet italian i prejardhuri nga shtetas italian²⁵, edhe pse lindur jashtë dhe me rezidencë jashtë

Kërkesat e njohjes së nënshtetësisë italiane duhet t'i adresohen Kryetarit të Komunes (Sindaco) italiane të rezidencës²⁶, ose Konsullit italian kompetent për territorin në të cilin është rezident i huaji me origjinë italiane.

Këto duhet të plotësohen nga dokumentacioni si vijon:

- 1) certifikata e lindjes së italianit emigrant jashtë shtetit, lëshuar nga Komuna italiane e lindjes;
- 2) certifikata e lindjes e përktër zyrtarisht në italisht, e të gjithë personave prejardhës të drejtëpërdrejti, përftshire atë të personit që kërkon nënshtetësinë italiane;

- 3) akti i martesës i italianit emigrant jashtë shtetit, i perkthyer zyrtarisht në gjuhën italiane nëse është kryer jashtë shtetit;
- 4) aktin e martesës së të prejardhurve drejtpërdrejtë prej tij, përfshirë ato të prindërve të personit që kërkon nënshtetësinë italiane;
- 5) çertifikatë leshuar nga Autoritetet kompetente të Shtetit të huaj të emigracionit, të perkthyer zyrtarisht në gjuhën italiane, që vertetohet që italianin i emigruar jashtë shtetit në atë kohë, nuk mori nënshtetësinë e Shtetit të huaj para momentit të lindjes së prejardhës të të interesuarit;
- 6) çertifikatë të leshuar nga Konsullata italiane kompetente që vertetohet që as prejardhësit e drejtpërdrejtë dhe as personi që kërkon nënshtetësinë italiane, nuk kanë leshuar asnjehere ato çka përkrahur nga neni 7, ligji i 13 qershorit 1912, n. 555²⁷;
- 7) çertifikatën e rezidencës.

Kërkesa prezantuar në Itali, duhet të shkruhet në leter ligjore dhe çertifikatat gjithashtu, nëse leshuar në Itali nga Autoritetet italiane, duhet të prodhohen conforme dispozitivave ligjore; çertifikatat e leshuara nga Autoritetet e huaja duhet të shkruhen në leter të thjeshtë dhe të legalizohen, përveç rasteve kur parashikohet përjashtimi nga legalizimi në bazë të konvencioneve ndërkombëtare të bërë nga Italia. Dokumentet e mesipërme duhet të perkthehen zyrtarisht në gjuhën italiane, dhe nëse këto do të prezantohen në Itali, perkthimet duhet të shkruhen në leter me pulle ligjore (carta da bollo).

Kryetari i Komunes, pasi verifikon vertetësinë e pretendimit të bërë nga kërkuësit e nënshtetësisë në bazë të "iure sanguinis", disponon nënshtetësinë e akteve të gjendjes civile e procedon për leshimin e çertifikatës së posaçme të nënshtetësisë.

Personat me prejardhje nga territori italian që bente pjesë në perandorinë austro - hungareze të atehershme, që emigruan jashtë shtetit përpara 16 korrikut 1920, dhe prejardhësit e tyre, mund të marrin nënshtetësinë italiane atëherë kur bëjnë, brenda 20 dhjetorit 2005, një deklaratë Zyrtarë civile të shtetit në komunën ku janë rezidentë ose ku duan të behen rezidentë, ose përpara Autoriteteve diplomatike ose konsullare të vendit të rezidencës, nëse rezident jashtë shtetit²⁸.

VINI RE:

Gjeneralitetet e shkruajtura në dokumentat italiane dhe të huaj duhet të jenë gjithmone të sakta dhe të njëjta në të gjitha aktet e, duke qenë se në ekzaminimin e rregullsisë së dokumentacionit të prezantuar do t'i behet referim gjithnjë gjeneraliteteve të prodhuara në dokumentacionin e huaj (çertifikata origjinale e lindjes, passaporta, çertifikata penale e vendit të origjinës dhe/ose të një vendi rezident tjetër nëse ka), këto duhet të jenë në aktet e leshuara nga autoritetet italiane (rezidenca, martesë, permesso di soggiorno, gjendja familjare, çertifikata e çështjeve për gjykim dhe "casellario giudiziale"), edhe pse emrat e parashikuara nga normativat shtetërore të origjinës janë të ndryshëm nga ato të normave italiane²⁹.

Mospërputhjet që mund të vertetohen të shkruajtura në dokumentacion mund të sistemohen nepermjet një atestimi me të cilin Konsullata e Shtetit nga i cili vjen të deklarojë që gjeneralitetet e ndryshme në këte rast i referohen të njëjtit person, duke spjeguar cilat janë ato të sakta e duke sqaruar arsytet për të cilat këto janë ndryshe në dokumenta³⁰. Nëse ka mospërputhje mbi vendin e lindjes, vertetimi i konsullatës duhet të japë edhe këto spjegime

Perkthimi dhe legalizimi i dokumentave:

Dokumentat e përkrahura në pikat 1 dhe 4 duhet të **perkthehen** në gjuhën italiane në Ambasaden ose Konsullatën italiane të Shtetit në të cilin është leshuar dokumenti, ose nga një perkthyes zyrtar, apo nga

Konsullata ose Ambasada e vendit të vet në Itali të **legalizuara** pranë Ambasadës ose Konsullatës Italiane prezente në Shtetin ku është leshuar dokumenti.

Nëse janë leshuar në një nga Shtetet e mëposhtme, këto dokumenta mund të **legalizohen nepermjet një vule me shenim**, të venë nga autoritetet kompetente në Shtetin ku është leshuar dokumenti³¹:

Andorra, Antigua e Barbuda, Argjentina, Armenia, Australia, Azerbaixhan, Bahamas, Barbados, Belize, Bielorusia, Bosnia-Erzegovina, Botswana, Brunei, Bullgaria, Cipro, Colombia, Domenica, El Salvador, Estonia, Federacioni Russ, Fij, Japonia, Grenada, Honduras, Hong Kong, Ishujt Marshall, Izraeli, Kazakistan, Lesotho, Letonia, Liberia, Lituania, Makao, Malawi, Malta, Mauritius, Meksika, Monako, Namibia, Niue, Norvegjia, Zelanda e Re, Holanda, Panama, Republika Çeke, Rumania, Saint Kitts e Nevis, Saint Vincent e Grenadine, Samoa, Santa Lucia, Seychelles, Serbia e Mali i Zi, Suriname, Svicra, Swaziland, Shtetet e Bashkuara të Amerikës, Afrika e Jugut, Tonga, Trinidad e Tobago, Ukrahina e Venezuela.

Të njëjtat dokumenta nuk kanë nevojë për legalizim nga ana e Autoriteteve diplomatike italiane dhe as për shenim nga ana e Zyres kompetente nëse janë leshuar në një nga Shtetet e mëposhtme:

Austri, Belgjike, Kroaci, Danimarkë, Finlande, Francë, Gjermani, Britaninë e Madhe, Greqi, Irlandë, Liechtenstein, Luksemburg, Maqedoni, Norvegji, Vendet e Uletë, Portugali, San Marino, Sllovaki, Spanjë, Suedi, Svicra, Turqi e Hungari.

Qytetaret e huaj lindur në Kosovë: aktet administrative të leshuara nga UNMIK, në përgjithësi nuk kanë nevojë, të legalizohen në Zyrën Konsullare italiane në Prishtinë, kështu që kur është e nevojshme, mund të procedohet me këte legalizim në formën e atestimit të vendit prejardhës dhe vertetësisë së firmës së venë në këte aktë nga leshuesi i tyre³².

Për **leshimin e dokumentave qytetareve irakene**, është kompetent "Seksioni për mbrojtjen e interesave të republikës së Irakut" pranë Ambasadës italiane në Sudan³³.

4) HUMBJA E NENSHTETËSISË ITALIANE

4.a) Per braktisje

Qytetari që zoteron, merr, ose rimerr një nënshtetësi të huaj ruan atë italiane, përveç rasteve kur rregullorja e huaj parashikon humbjen automatikisht të nënshtetësisë në rast marrjeje ose rimarrjeje vullnetarisht të nënshtetësisë tjetër. Ai mund të braktisë nënshtetësinë italiane, në rast se është rezident ose stabilizon rezidencën e tij jashtë³⁴.

Për të braktisur nënshtetësinë italiane duhet të egzistojnë këto kushte:

- mbajtja e një nënshtetësie tjetër
- mbajtja ose transferimi i rezidencës jashtë shtetit

Humbja ndodh në ditën e pasme mbas asaj në të cilën personi ka dhënë deklaratën e braktisjes.

4.b) Per Konvencionin e Strasburgut³⁵

Konvencioni thotë që qytetaret rezidentë jashtë, të Shteteve nënshtetëse (Austria, Belgjika, Danimarkë, Luksemburgu, Norvegjia, Suedia, Britaninë e Madhe, Irlanda e Spanja, Franca e Vendet e Uletë) humbin nënshtetësinë në rastin kur marrin ose rimarrin vullnetarisht nënshtetësinë e një Shteti tjetër që ka nënshtetësinë Konvencionin: ato nuk mund të autorizohen që të mbajnë nënshtetësinë paraardhëse.

Si pasojë, shtetasi italian rezident jashtë që merr vullnetarisht nënshtetësinë e një nga Shtetet që nënshtetësohen (me përjashtim të Britanisë së Madhe, Irlandës e Spanjës, që kanë nënshtetësinë vetem kapitullin e Konvencionit që ka të bëjë me detyrimet ushtarake në rast nënshtetësie të shumefishtë, e të Gjermanisë, që nuk ka nënshtetësinë Konvencionin), humb nënshtetësinë italiane.

Konvencionin e Strasburgut disiplinon edhe normat mbi nënshtetësinë e të miturve, në varesi të atyre të nënshtetësisë së prindërve³⁶.

Italia gjithashtu ka njohur edhe Protokollin e Dytë të emendimitit në Konvencionin e Strasburgut të vitit

1963, nenshkruar ne gjendjen aktuale, edhe nga Franca e nga Vendet e Uleta. Ne baze te ketij Akordi, kur nje qytetar i nje Vendi nenshkruet merr nenshtetesine e nje tjeter Vendi nenshkruet ne territorin e te cilit ka lindur dhe eshte rezident, ose nese ka qene rezident ne menyre te vazhdueshme duke filluar nga nje date paraardhese dites se mbushjes se vitit te 18° te moshes, gjithesecila prej ketyre Vendeve mund te disponoje mbajtjen e nenshteteses origjinale. Ne rast martese midis shtetasve te dy vendeve te ndryshme nenshkruese, gjithesecila pale mund te disponoje qe qytetare qe merr me vullnetin e tij nenshtetesine e bashkeshortit, te ruaje nenshtetesine e vet te origjines.

4.c) Per braktisje nga ana e kujt ka fituar/rifituar nenshtetesine gjate moshes se mitur³⁷

Ata qe kane marre nenshtetesine italiane gjate moshes se mitur, sepse femije bashkejetues me prindin qe ka fituar/rifituar nenshtetesine, kane mundesine qe t'a braktisin ate (pa kufi kohe), kur behen te rritur, gjithmone nese zoterojne nje nenshtetesi tjeter.

4.d) Per braktisje ose sanksion nga ana e te adoptuarit ne rast anulimi te adoptimit

Mund te braktise nenshtetesine italiane subjekti i rritur ne zoterim te nje nenshtetesi tjeter (edhe pse rezident ne Itali), ne rast **anulimi te adoptimit per shkaqe qe i perkasin adoptuesit**. Braktisja duhet te behet brenda nje viti nga anulimi³⁸.

Anullimi i adoptimit per **faj te te adoptuarit**, ka si pasoje humbjen automatikisht te nenshteteses se fituar nga ky i fundit per efekt adoptimi, vetem nese ai ka nje tjeter nenshtetesi ose nese e merr ate³⁹.

Shtetasit qe braktisin nenshtetesine italiane sic pershkruar ne pikat c) e d), mund t'a marrin perseri vetem mbas natyralizimit pershkruar ne piken 2, paragrafet c) dhe d).

4.e) Humbja per sanksion⁴⁰

Parashikohet humbja e nenshteteses italiane edhe ne rastin kur

- nuk i bindet urdherit te Qeverise italiane qe te lere nje nepunesi publike ose nje post public qe shtetasi ka pranuar nga nje Shtet ose ent public i huaj nderkombetar ne te cilin nuk merr pjese l'Italia; nuk i bindet fteses qe te braktise sherbimin ushtarak qe shtetasi kryen per nje Shtet te huaj;
- marra e nje posti pulik ose e nje sherbimi ushtarak per nje Shtet te huaj, ose marrjen vullnetarisht te nje nenshtetesi te ketij Shteti, kur ne rrethana te vecanta te egzistojte gjendja e luftes me te.

Ne hipotezat e mesiperme, duke qene se behet fjale per sanksione, humbja e nenshteteses nuk kondicionohet nga zoterimi i nje nenshtetesi tjeter dhe, ne rastine dyte nuk lejohet rimarrja e nenshteteses.

5) RIFITIMI I NENSHTETESISE ITALIANE

Mund te rifitoje nenshtetesine italiane⁴¹:

- kush kryen sherbimin ushtarak per Shtetin italian dhe deklaron paraprakisht qe do te marre nenshtetesine italiane;
- kush, duke marre ose i marre ne pune ne nje post publik nen varesine e Shtetit, edhe jashte, deklaron qe do te rifitoje nenshtetesine italiane;
- kush deklaron qe do te rifitoje nenshtetesine italiane dhe ka marre ose do te marre brenda nje viti nga deklarata, rezidencen ne Itali;
- i huaji (qe ka qene shtetas italian) i cili pas nje viti nga data qe ka marre rezidencen ne Itali, nuk ka braktisur shprehimisht ne te njejten periudhe me rifitim e nenshteteses italiane. Vetem ne kete rast rifitimi behet automatikisht: megjithate ligji parashikon mundesine e braktisjes nga ana e te interesuarit per te garantuar mbrojtjen e vullnetit;
- kush, duke pas humbur nenshtetesine italiane pasi nuk i eshte bindur urdherit qe te braktise nepunesimin ose postin e pranuar nga nje Shtet, nga nje ent publik i huaj ose nga nje ent nderkombetar, apo sherbimin ushtarak per nje Shtet te huaj, deklaron qe do t'a rifitoje, me kusht qe

te kete stabilizuar rezidencen prej te pakten dy vjetesh ne territorin e Republikes dhe qe provon se ka braktisur nepunesimin ose postin ose sherbimin ushtarak, te mbajtura ose te kryera pavaresisht nga urdheri.

¹ Jane "territori i Republikes" edhe anijet e shenuara ne regjistrat detare italiane e aeroplanet e shenuar ne Regjistrin Aeronautik Nacional, me flamur italian. Kjo ne rastet kur jane ne baze te se drejtes nderkombetare, subjekte nen urdherin italian qe nuk i nenshtrohet nje ligji territorial te huaj. Per anijet, kjo rrethane verifikohet kur ndodhen ne lundrim jashte ujerave territoriale.

² Ministria Bendeshme mund te certifikojte gjendjen prej apolidi (pa nenshtetesi), mbi bazen e kerkeses se te interesuarit, plotesuar nga akti i lindjes, dokumentacioni mbi rezidencen ne Itali, e te cdo dokumenti tjeter te vlefshem qe demonstron gjendjen prej apolidi (D.P.R. 572/93, neni 17)

³ I mituri behet shtetas italian me nenshkrimin e urdheres se adoptimit, por me fillim mbas dates se prononcimit te tij (neni 34 pika 3, ligji n°476 i vitit 1998). Qe te behet marrja e nenshteteses italiane, eshte e nevojshme qe te pakten njeri prej prinderve adoptiv te jete shtetas italian ne momentin ne te cilin merr vlefshmeri vendimi gjyqesor italian apo i huaj, per adoptimin. Ndersa, ne qofte se prinderit adoptiv ne ate moment jane te huaj dhe jane duke marre nenshtetesine italiane mbas adoptimit, ndryshimi i nenshteteses se te miturit behet me nje komunikim per te drejten e tij.

⁴ "Konsiderohet qe ka bere efektivist sherbimin ushtarak kush ka bere sherbimin ne Forzat e Armatosura Italiane ose sherbim te barazueshem me ate ushtarak, me kusht qe keto te jene kryer ne teresine e tyre, pervec rastit kur mungesa e kesaj te jete bere per shkak te forcave madhore te njohura nga Autoritetet kompetente" – D.P.R. 572/93, Rregullorja e ekzekutimit te ligjit, sic pershkruar ne piken 1, neni 1, comma 1 b).

⁵ Me qellim qe te verifikohen efektet e ligjit, duhet qe i interesuari te deklaroje paraprakisht qe do te permbushe sherbimin ushtarak per te marre nenshtetesine italiane.

⁶ Deklarimi nuk mund te behet mbasi ka mbaruar nepunesimi publik

⁷ "Pervec rasteve ne te cilat ligji kerkon ne menyre specifike egzistencen e nje raporti si nepunes publik, konsiderohet qe ka kryer sherbim nen varesine e Shtetit kush ka qene pjese e nje raporti pune si vartess me pagese ne ngarkim te bilancit te Shtetit" – D.P.R. 572/93, neni 1, pika 1 c).

⁸ Opinioni i Keshillit te Shtetit, Seksioni I, i datess 16.11.1996

⁹ Nuk kerkohet me certifikata e heqjes se nenshtetesise originale te qytetareve te huaj qe duan te marrin nenshtetesine italiane (D.M. 7.10.2004)

¹⁰ Ne rastet e pershkuara ne piken d), kerkesa i prezantohet Autoriteteve Konsullare italiane ne Vendin e rezidences se te huajit (D.P.R. 362/94 neni 1 pika 1).

¹¹ <http://www.prefettura.firenze.it/indiceserv.htm>

¹² Trejçetare, katenvjçetare, pesenvjçetare, shtatenvjçetare, dhjetenvjçetare, sipas rasti: **ne rast se Komunitet e rezidences ligjore kane qene me shume se nje, duhet prezantuar nje certifikate anagrafike historike per çdo Komune.**

¹³ Ne rast se rregulloja e shtetit te origjines nuk parashikon leshimin e nje certifikate te tille, duhet prodhuar nje akt notarial. Ne nje akt te tille deklaruesi duhet te deklarroje qe nuk ka marre decime penale dhe qe nuk ekzistojne çeshtje penal ne ngarkim e tij ne vendin e vet te origjines; ne kete rast, dklaruesi duhet gjithashtu te prodhoje nje atestat te leshuar nga Konsullata kopetente ne te cilen te deklarohet qe nuk ekziston ne shtetin e origjines lesimi i nje certifikate penale.

¹⁴ Prokuroria e Republikës Firenze, Viale S.Lavagnini 31, tel. 055 2404629

¹⁵ Modulari mund te shkarkohet nga sito web i Prefektures Firenze (shiko piken 11).

¹⁶ Shiko piken 15.

¹⁷ Presupozohet per marrjen e nenshtetesise ne nje moment historik te caktuar kur verifikohen rrethanat dhe kushtet juridike te pershkuara ne pikat a) ose b) (cfr. Keshilli i Shtetit, opinione n. 2487\1992 te dates 30.11.1992 e n. 347\1993 te dates 17.5.1993). Per kete modifikimet e ndodhura tej ketij momenti historik (zgjidhja e martesës per shkak divorci nga bashkeshorti italian ose per shkak vdekjeje te ketij te fundit; transferimi i rezidences jashte shtetit, - ne rastin kur per marrjen e nenshtetesise italiane te vlej kerkesa e rezidences ne Itali prej 6 muajsh mbas martesës etj.) jane te pavlefshme mbas prezantimit te kerkeses.

¹⁸ Ne rastet e pershkuara ne piken b), kerkesa mund te prezantohet nga Autoritetet konsullare italiane ne Shtetin e rezidences (D.P.R. 362/94 neni 1 pika 1).

¹⁹ Shiko piken 11.

²⁰ Modulari gjendet prane Prefektures Firenze ose shkarkohet nga <http://www.prefettura.firenze.it/indiceserv.htm>

²¹ Shiko piken 20.

²² Me qellim qe te verifikohet mire egzistenca e elementeve te tille qe bejne legjitime ndryshimin e nenshtetesise origjinale apo, sidoqofte, ne momentin e marrjes se nenshtetesise italiane, Kuestura duhet te furnizojë edhe elementet e meposhtem te cilat kane peshe ne menyre te veçante (te tilla lajme mund te nxirren edhe nga bashkëbesedimet ne ate moment): niveli i asimilimit te kultures dhe integronit ne ambientin italian nga ana e subjektit ne fjale; niveli i njohjes se gjuhës italiane e i parimeve themelore nga e cilat udhehiqet jeta italiane; perberja e familjes se kerkuesit dhe niveli i integritimit ne shoqerine italiane sidomos ajo e bashkeshortit, e aktivitetit te punes qe zhvillojne perberesit mbi moshen 18 vjeç dhe e pagesës se rregullt te taksave ne pergjithesi; lajmet mbi femijet e mitur qe bejne pjese ne berthamen familjare, duke pare permbushjen e detyrimeve shkollore te parashikuara nga ligji; specifikimin e bere nga çdo perberes i familjes ne ate moment mbi kerkesen e nenshtetesise italiane (Ministria e Brendeshme – Circolare n. K.60.1/86 e dates 7.11.1996)

²³ D.P.R. 362/94 neni 4 e 5.

²⁴ Ministria e brendeshme – Circolare n. K.28.e dates 8.4.1991

²⁵ Qytetareve italiane te martuara mbas 1 janarit 1948 dhe shtetasit italianë bashkeshorti i te cilave ka humour nenshtetesine italiane mbas 1 janarit 1948, me vullnet te lire, u njihet mbajtja e panderprere e nenshtetesise italiane. Kjo njohje mund te behet edhe per prejardhesit e drejtperdrejte. Femijet e grave qe, edhe pse te martuara mbas dates 1 janar 1948, nuk kane mundur te shprehin vullnetin e lire te pershkuar me siper, nese e kerkojne, mund te konsiderohen shtetas italianë (Ministria e brendeshme – Circolare n. K.60.1 e dates 8.01.2001).

²⁶ Prejardhesit nga shtetas italianë, me permesso di soggiorno te rregullt, regjistronen ne gjendje civile pavaresisht nga afati i skadences (Circolare e Ministrise se Brendeshme n. 28 e dates 23.12.2002)

²⁷ "Salvo speciali disposizioni da stipulare con trattati internazionali, il cittadino italiano nato e residente in uno stato estero, dal quale sia ritenuto proprio cittadino per nascita, conserva la cittadinanza italiana, ma divenuto maggiorenne o emancipato, può rinunziarvi".

²⁸ Ligji 379/2000, neni 1 – "Dispozita per njohjen e nenshtetesise italiane personave lindur dhe rezidente ne territoret qe i perkisnin perandorise austro-hungareze dhe prejardhesve te tyre", Ministria e Brendeshme – Circolare n. K.78 e dates 19.02.2001

²⁹ Konvencioni i Monakas i dates 5.9.1980 – Ligji 31.05.1995, n. 218, neni 24, pika 1

³⁰ I interesuari do te ftohet te plotesojë dokumentacionin italian conforme gjeneraliteteve qe rezultojne ne dokumentacionin e huaj, brenda nje peridudhe te arsyeshme kohe (te pakten 4 muaj) – Ministria e Brendeshme – Circolare n. K.60.1/86 e dates 7.11.1996.

³¹ Konvencioni Aja, 5.10.1961 mbi heqjen e detyrimit te legalizimit te dokumentave te huaja publike

³² Ministria e Brendeshme – Circolare n. 51/2004 "Qytetaret e huaj lindur ne Kosove: vlefshmeia e dokumentave dhe certifikatave te leshuara nga UNMIK"

³³ Shenimi n. 303/346415 i dates 29.07.2004, ne baze te Emendamentit n. 16, perhapur me 1.12.2003 nga Autoritetet Provisore te Koalicionit

³⁴ Ligji 91/1992, neni 11

³⁵ Konvencioni i Strasburgut i dates 6.05.1963 mbi reduktimin e rasteve te nenshtetesive te shumefishta e detyrimet ushtarake ne rast nenshtetesie te shumefishte, i njohur me Ligjin 4.10.1966, n. 876, e Protokollin e Dyte te emendamentit e Konvencionin e Strasburgut te dates 14.12.1994, n. 703 (njohur nga Italia e Franca me 24.3.1995 dhe nga Italia e Vendet e Uleta me 20.8.1996).

³⁶ Neni 1, pika 3; neni 2

³⁷ Ligji 91/1992, neni 14

³⁸ Ligji 91/1992, neni 3, pika 4

³⁹ Ligji 91/1992, neni 3, pika 3

⁴⁰ Ligji 91/1992, neni 12

⁴¹ Ligji 91/1992, neni 13

QYTETARE JO KOMUNITARE (ASSISTENZA SANITARIA)

Regjistrimi ne Servizio Sanitario Nazionale SSN (Sherbimin Shendetesor Nacional) garanton asistencë te plote sanitare me kushte te barabarta me shtetasit italianë, persa i perket detyrimit kontributiv, asistences se dhene ne Itali nga vete SSN dhe vleres se saj ne kohe. Kushteve te mesiperme i shtohen edhe asistencë per rehabilitim dhe proteza.

1) REGJISTRIMI I DETYRUESHEM NE SHERBIMIN SHENDETESOR KOMBETAR

Subjektet e interesuara:

Te huaj me permesso di soggiorno ose qe kane kerkuar rinovimin e permesso di soggiorno per nje nga arsytet e meposhtme:

- pune si dependent
- pune si i pavarur
- arsye familjare
- azil politik
- motive humanitare
- kerkese per azil¹
- ne pritje te nje adoptimi
- marrje nen kujdestari
- per marrjen e nenshtetesise
- arsye fetare²

Asistencë sanitare i takon edhe **familjareve ne ngarkim**, me leje te rregullt qendrimi (nese nuk kane permesso di soggiorno qe u jep te drejten e asistences ne emrin e vet) dhe, qe nga lindja, edhe femijeve te mitur nen 18 vjeç.

Per punetorin e huaj stinor, regjistrimi behet per te gjithë periudhen e aktivitetit te punes, prane Qendres Sanitare Lokale (ASL) te komunes per te cilen eshte leshuar leja e qendrimit (permesso di soggiorno)

Regjistrimi ne SSN **nuk eshte i detyrueshem per kategorite e punetoreve te huaj qe vijojne³**, te cilet nuk duhet te paguajne ne Itali per aktivitet zhvilluar ne te, taksa mbi te ardhurat e personave fizike:

- drejtues ose personel teper te specializuar te shoqerive qe kane qender ose filiale ne Itali
- drejtues ose personel teper te specializuar te zyrave perfaqesues te shoqerive te huaja qe kane qendren kryesore te aktivitetit ne territorin e nje Shteti qe ben pjese ne Organizaten boterore te tregtise
- drejtues te qendrave kryesore ne Itali te shoqerive italiane ose te shoqerive te nje tjetër Shtet pjeseberes ne Bashkimin europian
- punetore dependent rregullisht te paguar nga punedhenesi, persona fizike e juridike, me rezidence jashte Italise drejtpersedrejti nga ata paguar, te cilet jane transferuar perkohesisht nga jashte prane personave fizike o juridike italiane ose te huaj rezidente ne Itali, me qellim qe te kryejne ne territorin Italian veprime te percaktuara nga nje kontrate-tender lidhur midis personave te mesiperme fizike o juridike rezidente ose me qender ne Itali dhe atyre rezidente ose me qender jashte
- gazetave ose korrespondente zyrtarisht te njohur ne Itali dhe dependente rregullisht te paguar nga organet e gazetave ose revistave, ose nga trasmetues radiofonike ose televizive te huaj
- te huaj titullare te leje qendrimi (permesso di soggiorno) per tregti

- 16 Per keta qytetare te huaj mbetet detyrimi qe te sigurohen kunder semundjeve, peripevice dhe shtatezanise nepermjet siguracioneve me nje institut sigurativ italian ose te huaj, te vlefshme mbi territorin nacional, ose nepermjet regjistrimit vullnetar ne SSN e vlefshme edhe per familjaret ne ngarkim. Per regjistrimin ne SSN duhet te paguhet nje kontribut prej € 387,34

Qytetaret e huaj me permesso di soggiorno te leshuar per **motive turistike ose per kurim**, nuk kane te drejte te regjistroheshen ne SSN dhe duhet te paguajne koston e plote te trajtimeve sanitare te marra.

Vendi dhe kushtet per regjistrimin

Prane qendres territoriale (Distretto Socio Sanitario) te ASL te Komunes se rezidences ose te Komunes ku efektivisht banon (ate qe rezulton mbi permesso di soggiorno⁴).

NUK ESHTË E NEVOJSHME REZIDENZA ANAGRAFIKE NE ITALI

Per te bere kerkesen e regjistrimit jane te nevojshme:

- permesso di soggiorno (ne rast rinovimi, fleta e kerkeses per rinovim)
- nese i papune: çertifikata e regjistrimit ne listat e punes

Kohezgjatja e regjistrimit

Regjistrimi nuk bie ne faze rinovimi te permesso di soggiorno.

Regjistrimi bie ne rast mosrinovimi, revokimi ose anulimi te permesso di soggiorno ose per ekspulsion, te komunikuar ASL-it nga questura, pervec rastit kur i interesuari demonstron dokumentacionin qe provon se ai ka bere kerkesen kunder vendimeve te siperpermdura.

Pasi behet regjistrimi merret **Dokumenti per Asistencen Sanitare** e cila jep te drejten te marresh falas ose me pagesen e Ticket⁵, sherbimet e meposhtme:

- vizita mjekesore te pergjitheshme ne ambulance dhe vizita mjekesore tek specialisti
- vizita mjekesore ne shtepi
- shtrime ne spital
- vaksinime
- analiza gjaku, radiografi, ecografi etj.
- ilace
- asistencen per rehabilitim e proteza etj.

Ne rast vjedhjeje ose humbjeje, duke shkuar me nje dokument identiteti ne qendren sanitare ku eshte bere kerkesa e duke plotesuar autoçertifikimin e denoncimit, behet leshimi i nje duplete.

2) REGJISTRIMI VULLNETAR NE SHERBIMIN SANITAR NACIONAL

Subjektet e interesuara

Te huaj me permesso di soggiorno te vlefshme per me shume se tre muaj per arsye te ndryshme nga ato te permdura me siper. Keta te huaj duhet te sigurohen kunder semundjeve, peripevice e shtatezanise ne nje nga menytrat e meposhtme:

- nepermjet nje **siguracioni** te vlefshem ne territorin nacional me nje institut sigurimi italian apo te huaj (kontrolloni c'loj sigurimi eshte i parashikuar nga siguruesi)
- nepermjet **regjistrimit ne SSN me nje pagese vjetore prej € 387,34**. Regjistrimi eshte i vlefshem edhe per familjaret ne ngarkim pervec:

- te huaj me permesso per studime: studentet mund te sigurohen (si me siper) ose te regjistroheshen vullnetarisht ne SSN duke derdhur shumen prej €149,77 euro (nese me familiare ne ngarkim, shuma eshte €387,34);
- te huajt e vendosur **alla pari** qe mund te bejne nje kontrate sigurimi (si me siper) ose te shkruhen vullnetarisht ne S.N.N duke derdhur shumen e parashikuar prej €219,49 euro.

Vendi dhe kerkesat per regjistrimin:

Prane qendres territoriale (Distretto Socio Sanitario) te ASL te Komunes se rezidences ose te Komunes qe rezulton mbi permesso di soggiorno⁶.

NUK ESHTË E NEVOJSHME REZIDENZA ANAGRAFIKE NE ITALI

Per kerkesen e regjistrimit jane te nevojshme:

- kopje e siguracionit ose mandati i pageses ne SSN te shumes se parashikuar
- nje permesso di soggiorno me vlefshmeri mbi tre muaj (edhe me pak per studentet, kerkuesit e azilit ose me sistemim alla pari).

Periudha e regjistrimit

Regjistrimi vullnetar **skadon ne 31 dhjetor** duhet te rinovohet çdo vit. Shuma duhet te derdhet e plote edhe nese regjistrimi behet gjate vitit.

Te huajve qe zoterojne nje **PERMESSO DI SOGGIORNO TE VLEFISHME ME PAK SE TRE MUAJ**, pra jo te regjistruar ne SSN, ju sigurohen sherbimet shendetesore te ofruara nga SSN me pagese te plote. Tarifat e sherbimeve sanitare percaktohen nga Rrethet dhe Provincat e Pavarura.

Perjashtohen nga pagesa e te tilla tarifave te huajt e pajisur me atestat te drejte asistencen sanitare, pasi prejardhur nga vende me te cilat Italia ka neshkruar **traktate e akorde bilaterale** : *Australi, Argjentine, Bosnje-Herzegovine, Brazil, Capo Verde, Kroaci, Federazioni Serbi-Mali i Zi, Maqedoni, Principata e Monako, Republika San Marino, Tunizi e Svizer.*

Atyre ASL i kompetences territoriale ju leshon **"libretin e shendetit"** qe parashikon asistencen sanitare njelloj si qytetareve italiane (perjashtuar mjekun e familjes dhe pediatrin me zgjedhje te lire)

3) TE HUAJ QE NUK KANE PERMESSO DI SOGGIORNO DHE KERKUES ASILI TE MBAJTUR NE QENDRAT E QENDRIMIT TE PERKOHSEM OSE NE QENDRAT E IDENTIFIKIMIT – TESERA STP (STRANIERO TEMPORANEAMENTE PRESENTE – I HUAJ PERKOHESISHT PREZENT)

Te huajve qe nuk kane permesso di soggiorno dhe atyre qe kane keruar azil te mbajtur prane Qendrave te Qendrimit te Perkohsem ose prane Qendrave de Identifikimit u sigurohet njelloj:

- kurimet ambulatoriale e spitalore urgjente ose esenciale edhe kur ato jane te vazhdueshme, per semundje ose fatalitete. Pervec kurimeve urgjente qe nuk mund te jepen nese nuk ekziston venia ne rrezik e jetes ose e shendetit te personit, garantohen edhe kurimet esenciale per semundjet jo te rrezikshme por qe nese nuk kurohen mund te demtojne shendetin dhe te vene jeten ne rrezik (per shembull semundjet si diabeti, semundjet e zemres, te mushkerive, tensioni etj)
- programet e mjekimit paraprak. Ne menyre te vecante mbrohen:
  - shtatezania dhe materniteti
  - shendetit i te miutrive
  - vaksinimet
  - nderhyrjet e profilaksit nderkombetar

– parandalimi, diagnoza dhe kurimi i semundjeve infektive
Keto shërbime behen pa pagese per pacientin kur ky deklarone qe nuk ka asnje lloj te ardhure.

Ne baze te ligjit italian, hyrja ne strukturat sanitare nga ana e te huajt ne rregull me lejen e qendrimt (permesso di soggiorno) nuk sjell asnje lloj sinjalizimi autoriteteve te sigurise publike, pervec rasteve qe kane te bejne me fakte kriminale.

Vendi dhe kushtet per kerkesen e Teseres S.T.P

Qytetari i huaj jo ne rregull me dokumentat, edhe se pa asnje dokument, duke shkuar ne strukturat kompetente te Ndermarrjes Sanitare⁷, mund te kerkoje dokumentin sanitar me nje kodice regionale me sigel STP, me vlerë gjashtemujore, e rinovueshme ne rast ndodhjeje akoma ne territorin nacional, qe mund te perdoret per asistencen sanitare ambulatoriale e spitalore.

4) ASISTENCA PER TE BURGOSURIT⁸

Te huajt e burgosur ose te internuarit ne institutet ndeshkimore, ne regjim lirie te kufizuar ose masa te tjera denimi, jane te regjistruar ne SSN pavaresisht nga te qenit ne rregull me permesso di soggiorno ne Itali. Te tille subjekte ne periudhen e denimit, kane te drejta te barabarta me qytetaret e lire dhe jane te perjashtuar nga sistemi i pageses se shpenzimeve per shërbimet e dhena nga SSN.

ASISTENCA SANITARE

Qytetare Komunitare

1) QYTETARE TE BASHKIMIT EUROPIAN REZIDENTE NE ITAL⁹

Te huajt qe kane nenshtetesine e Shteteve qe bejne pjese ne Bashkimin Evropian¹⁰, rezidente te rregullt ne Itali, jane te regjistruar detyrimisht me te njejtat kushte me qytetaret italiane rezidente, ne Sherbimin Sanitar Nazional. Regjistrimi behet prane Ndermarrjes Sanitare Lokale te rezidences dhe mbulon gjithë kohen ne te cilen eshte e vlefshme permesso apo carta di soggiorno per titullarin dhe familjaret ne ngarkim

2) QENDRIM I PERKOSHHEM NE ITALI PER ARSYE TE NDRYSHME NGA PUNA¹¹

Qytetari i nje Shteti te Komunitetit Evropian, te Hapesires Ekonomike Evropiane¹² ose te Zvicres qe, gjate nje qendrimi te perkohshem ne Itali, ka nevoje per kura shëndetësore urgjente (ose te papritura), mund ti marre ato falas (pervec rasteve te pageses se nje ticket ne ngarkim te te asistuarit) prane strukturave publike e private te konvencionuara me SSN.

Per kete qellim, Ministria e Shëndetësise ka krijuar nje libret special qe u leshohet nga ASL te gjithë atyre qe prezantojne "Tëseren Evropiane te Siguracimit Sanitar" (qe, duke filluar nga 1 qershori 2004, zevendeson formularin E 111 dhe te ngjashmit me te).

Ky libret i quajtur "libretto-modulario" eshte i vlefshem ne te gjithë territorin italian, permban udhezimet per te perfituar shërbimet shëndetësore ne ambulancat dhe ne spitalet e SSN italiane me administrim te drejtperdrejte ose ne ato private zyrtarisht te konvencionuar.

Nese per cfaredolloj arsyeje nuk eshte i mundur perdorimi i "Tessera Europea di Assicurazione Sanitaria", me kthimin ne atdhe mund t'i kerkohe Siguracimit kthimi i shpenzimeve sanitare te paguara nga xhepi. Kjo gje mundesohet nga nje norme speciale e komunitetit e cila parashikon, vetem per rastet urgjente, te drejten e kthimit te shpenzimeve ne baze te tarifave te Shtetit ku eshte qendruar perkohesisht. Eshte e nevojshme, persa i perket kthimit te shpenzimeve, qe te prezantohen mandatet e pageses dhe dokumentacioni sanitar.

LIBREZA E AFTESISE SANITARE

Nga 19 janari 2004 ne Toskana eshte bere e pavleshme librezja e aftesise sanitare (**libretto di idoneità**

sanitaria L.I.S.A.) **per personelin qe ka te beje me trajtimin e artikujve ushqimore** (punonjesit qe bejne pergatitjen, transformimin, fabrikimin, amabalazhimin, depozitimin, trasportin, shperndarjen, trajtimin, shitjen ose furnizimin, perfshire servirjen, e produkteve ushqimore). Ndersa, njihet roli paresor i formimit dhe azhormimit te punonjesve te sektorit ushqimor dhe behet keshtu i detyrueshem frekuentimi i kursit te formacionit¹³, fale te cilit ngrihet niveli i njohjes se normale higjienike e te qendrimeve, te domosdoshme keto per te garantuar pastertine dhe sigurine e ushqimeve.

Mbetet detyrimi per ASL-in, te leshoje L.I.S.A.-en atyre subjekteve qe punojnene sektorin ushqimor ne rrethe te tjera, ne te cilat eshte ende ne fuqi detyrimi i mbajtjes se nje librezje te tille.

Komuna Firenze¹⁴ ka bere te pavlefshme librezjen e aftesise sanitare edhe per berberet, parrukieret dhe estetistet. Per punonjesit e ketij sektori parashikohet nje formacion i vazhdueshem nga ana e Ndermarrjes Sanitare, ne bashkepunim me shoqatat e ketyre kategorive.

DEKLARIMI I LINDJES SE NJE FEMIJE NE ITALI

Kur lind nje femije, eshte e detyrueshme deklararimi i lindjes per regjistrimin ne regjistrin komunal te Gjendjes Civile.

Subjektet e interesuara

Deklarimi i lindjes mund te behet nga:

- nje nga prinderit
- person me procure speciale te nje prej prinderve
- nje mjek, mamia ose çdo person qe ka qene prezent ne lindje.

Kush ben deklarimin duhet gjithmone te respektojë vullnetin e nenes ne rast se nuk do qe t'i njihet emri.

VENDI DHE KUSHTET PER REGJISTRIMIN:

Deklarimi i lindjes mund te behet:

- brenda tre diteve nga data e lindjes:
  - prane spitalit ose shtepise se kures¹⁵ ku ka ndodhur lindja dhe eshte marre nga drejtori sanitar¹⁶ o nje person nga ai deleguar ose:
- brenda dhjete diteve nga data e lindjes ne nje nga vendet si vijon:
  - prane Zyres se Gjendjes Civile¹⁷ te Komunes ne territorin e se ciles eshte bere lindja
  - prane Zyres se Gjendjes Civile te Komunes se rezidences se prinderve, nese e ndryshme nga ajo e lindjes
  - prane Zyres se Gjendjes Civile te Komunes se rezidences se nenes, nese e ndryshme nga ajo e lindjes, kur prinderit kane rezidenca te ndryshme
  - prane Zyres se Gjendjes Civile te Komunes se rezidences se babait, nese e ndryshme nga ajo e lindjes, kur prinderit kane rezidenca te ndryshme dhe jane dakord

Per te bere kerkesen e regjistrimit jane te nevojshme:

- **per te gjithë:** pasaporta
- **ne rast njohjeje te femijes natyral¹⁸:** deklarate nga ambasada ose konsullata e tyre nga e cila rezulton qe, ne baze te aplikimit te se drejtes nderkombetare private, asgje nuk pengon njohjen sipas ligjit kombetar te atij vendi
- **prinder te huaj qe duan t'i japin te porsalindurit mbiemrin e parashikuar nga ligji i tyre kombetar:** deklarate nga konsullata ose ambasada nga e cila te merret sakte mbiembri i femijes sipas ligjeve te atij Shteti

¹ Perjashtohen nga kjo e drejte ata qe kane kerkuar azil te mbajtur prane Qendrave te Identifikimit.

² Ligji i 23 dhjetorit 1999, n. 488, neni 42 pika 6:

“Duke filluar nga 1 janar 2000 regjistrimi ne Fondin sipas pikes 1, shtrihet per priferinjet dhe ministrat e kultit qe nuk zoterojne nenshtetesine italiane dhe ndodhen ne Itali sepse ne sherbim te kishes italiane e te Kishave ose enteve katalike te njohura zyrtarisht (*), si dhe priferinjeve dhe ministrave te kultit qe zoterojne nenshtetesine italiane, qe punojne jashte ne sherbim te kishes italiane e te Kishave ose enteve katalike zyrtarisht te njohura (*) Konsiderohen te aprovuara me ligj sipas nenit 8 te Kushtetutes: Kisha e perfaqesuar nga Tavolina Valdesa, Bashkimi i Kishave Krishtere Aveniste del Settimo Giorno, Assemblee di Dio in Italia (ADI), Unione Comunità Ebraiche in Italia (UCEI), Unione Cristiana Evangelica Battista d'Italia (UCEBI), Chiesa Evangelica Luterana in Italia (CELL)

³ Neni 27, pika 1, shkronja a), i) e q) te T.U.

⁴ sipas asaj qe eshte stabilizuar nga neni 6, pikat 7 e 8, te Tekstit te Vetem: “7. . . Gjithsesi vendbanimi i te huajit konsiderohet i perditeshem edhe ne rastin kur eshte i konsideruar zyrtarisht mysafir nga me shume se tre muaj prane nje “centro di accoglienza”. Mbi kryerjen e regjistrimit ose ndryshimit zyra jep komunikim kuestures kompetente per territorin. 8. Jashte rasteve te pershkruara ne piken 7, te huajt qe qendrojne ne territorin e Shtetit duhet t'i komunikojne kuestorit kompetent te territorit, brenda pesembedjete diteve te ardheshme, ndryshimet e vendbanimit te perditeshem qe mund te jene bere.”

⁵ Parashikohet mospagesa e ticket per kategorite si vijon:

1) Mospagesa e ticket per moshe e per kufi te ardhurash

I asistuari mund te perfitoje perjashtimin nga ticket per sherbime specialiste, te diagnosi in strumentale e laboratorike dhe per sherbime fisio-terapike, nese i perket njerës nga kategorite e meposhtme:

- femije te moshes nen 6 vjeç, ose pensionista me moshe mbi 65 vjeç, qe bejne pjese ne nje berthame familiare te ardhurat e se ciles nuk i kalojne 36.152€ ne vit
- pensioniste me me shume se 60 vjeç me pension ne minimum te ardhurat e te cileve nuk i kalojne 8.263€ bruto, nese jane te vetem (j/e veje, j/e ndare, j/e pamartuar) dhe 11.362€, nese kane bashkeshortin ne ngarkim. Te ardhurat e pensionistev me me shume se 60 vjeç jane te miteshme me 516€ per çdo femije ne ngarkim
- te papune, te regjistruar ne listat e Zyres se punes (me perjashtim te atyre qe jane ne pritje te punes se pare), te ardhurat e te cilene nuk i kalojne: 8.263€, nese jane te vetem (j/e veje, j/e ndare, j/e pamartuar) dhe 11.362€, nese me nje bashkeshort ne ngarkim. Te tilla te ardhura jane te miteshme me 516€ per çdo femije ne ngarkim
- familjare ne ngarkim te te papuneve qe hyjne ne rastet e siper permendura
- pensioniste sociale apo familjare ne ngarkim te pensionistev sociale.

2) Perjashtimi nga pagesa per mbi 65 vjeçare

Perjashtimi per ilacet i lejohet subjekteve qe kane mbushur 65 vjeç dhe i perkasin berthamave familjare te ardhurat bruto te te cileve nuk i kalojne: 8.263€, nese mbi 65 vjeçari eshte vetem (j/e veje, j/e ndare, j/e pamartuar) dhe 11.362€ nese ka bashkeshortin ne ngarkim.

3) Perjashtimi nga pagesa per invaliditet

Te gjitha kategorite e invalideve (civile, te luftes, te punes e te sherbimit) jane te perjashtuar nga pagesa e ticket per sherbime specialiste, te diagnozave instrumentale dhe laboratorike si dhe per sherbime fiziko-terapike e ilace.

4) Perjashtimi nga pagesa per semundje patologjike

Kush eshte i semure nga patologji te veçanta, semundje tumorale ose ne pritje te trapianteve te organeve, eshte i perjashtuar nga pagesa e ticket per sherbimet tek specialisti, te diagnozave instrumentale dhe laboratorike si dhe per sherbime fiziko-terapike qe kane te bejne me semundjen patologjike. Ndersa duhet te paguhet kuota fikse per ilacet.

5) Perjashtim nga pagesa me qellim perkujdesjeje per shtatezanine

Grave shtatezana ju njihet mospagesa per sherbimet e diagnozave instrumentale dhe laboratorike si dhe per sherbime tek specialisti sipas ligjit qe parashikon nje protokoll specifik persa i perket grave shtatezana dhe perkujdesjen mbi maternitetin (Decreto i 10.9.98 - G.U. n° 245 i 20.10.98) Per njohjen e te drejtes se mospageses per semundje patologjike, invaliditet ose trapiant organesh, duhet shkuar prane zyra administrative te Sherbimit Distretual kompetent dhe duhet kerkuar nje atestat i posaçem qe u demonstronhet Mjekut te familjes dhe ASL-it. Dokumentat qe duhen prezantuar jane:

- deklarata e mjekut specialist te nje strukture publike qe te certifikojte patologjiine; ose dokumentacioni qe te atestojte gjendjen e invaliditetit
- librezha shendetesore
- kodin fiscal

Per grate shtatezana duhet qe mjeku kurues te percaktojte te drejten e mospageses mbi impenjimin e tij.

⁶ Shiko piken 4.

⁷ Per adresat e Qendrave social-sanitare konsulto “Guida ai Servizi” te Sherbimit te Emigracionit te Komunesi Firenze – www.comune.firenze.it

⁸ D.Lgs. 22.06.1999, n. 230

⁹ Ministeria e Shendetesise D.M. 18/03/1999

¹⁰ Austri, Belgjike, Qipro, Danimarka, Estoni, Finlande, France, Gjermani, Greqi, Irlanda, Italia, Letoni, Lituani, Luksemburg, Malte, Vendet e Uleta, Poloni, Portugali, Britanni e Madhe, Republika Çeka, Slovaki, Slloveni, Spanje, Suedi, Hungari.

¹¹ Reg. (CEE) n. 631/2004

¹² Islande, Liechtenstein, Norvegji

¹³ L.R. 12.05.2003, n. 24 – Norma mbi hijenen personale te punonjesve te industrise ushqimore

¹⁴ Urtheresa C.C. 66/17 del 24.02.2003

¹⁵ Ligji n. 127/1997, neni 2

¹⁶ Drejtori sanitar ka detyrimin qe t'i tasmetoje deklarimin, brenda dhjete diteve nga marja e tij, zyrtarin te Gjendjes Civile te Komunes se rezidencas se prinderve te te porsalindurit ose, ne rastin kur keto kane residence te ndryshme, te Komunes se rezidencas se nenes

¹⁷ Per Komunen Firenze: Palazzo Vecchio, Piazza della Signoria: “Zyra e lindjeve dhe nenshtetesive” – dhoma n.1. Hapur: e hene – e premte orae 8,30 - 13.00. Qytetaret e huaj qe nuk njohin gjuhën italiane, duhet te shoqerohen nga nje perkthyes. Sherbimi eshte falas.

¹⁸ Prinder jo te martuar

CARTA DI SOGGIORNO

Carta di soggiorno eshte nje dokument qe **autorizon te huajin te qendroje ne territorin italian per nje kohe te pacaktuar.**

Kujt i takon?

Te huajit qe qendron rregullisht ne territorin e Shtetit prej te pakten 6 vjetesh, titullar i nje permesso di soggiorno per nje arsye qe lejon nje numer te pacaktuar rinovimesh.

Ku dhe si kerkohet?

Kerkoht kuestures se vendit ne te cilin eshte marre rezidenca, duke plotesuar ne dy kopje nje modular, qe terhiqet prane kesaj kuesture, mbi te cilin duhen shenuar:

- gjeneralitetet komplet
- vendi/vendet ne te cilat i huaji ka qendruar ne Itali ne 6 vjetet paraardhes
- vendi i rezidencas
- burimet e te ardhurave¹, qe vijne edhe nga njohja e pensionit per invaliditet, duke specifikuar shumën

Kerkeses i bashkangjiten:

- kopja e permesso di soggiorno
- kopja e pasaportes ose dokument ekuivalent, o dokument identifikimi te leshuar nga autoritet kompetente italiane nga e cila te rezultojne kombesia, data (edhe vetem viti) dhe vendi i lindjes
- kopja e deklarimit te te ardhurave leshuar nga punedhensesi ose Mod. CUD. per vitin paraardhes nga ku rezulton nje e ardhur jo me e vogel se shifra vjetore e çekut social
- certifikate te pastertise juridike² te çeshtjeve penale mundeshme ne vazhdim³ qe duhet te kerkoht prane Gjykates
- 4 fotografi per dokument⁴
- marca da bollo €14,62

E PER FAMILJARET?

Carta di soggiorno mund te kerkoht per bashkeshortin e per femijet e mitur nen 18 vjeç bashkejetues.

Nderkohe qe kushtet per 6 vjetet e qendrimit aplikohen vetem per kerkuesin, te ashtuquajturin kryetar familjeje, dokumentet qe vijojne duhen prodhuar edhe per familjaret per te cilet kerkoht carta di soggiorno e/ose regjistrimi ne te veten carta di soggiorno:

- gjeneralitetet komplet
- kopja e permesso di soggiorno
- kopja e pasaportes ose dokument ekuivalent, o dokument identifikimi te leshuar nga autoritet kompetente italiane nga e cila te rezultojne kombesia, data, edhe vetem viti, e vendi i lindjes
- 4 fotografi per dokument⁵ per secilin familjar

Kerkeses i bashkangjiten:

- **Dokumenta qe demostrojne lidhjen familjare** (certifikate martese, te lindjes, etj.), leshuar nga autotitetet kompetente te Shtetit perkates, te perkthyer e te legalizuara ne autoritetet konsullare italiane, perjashtuar dokumentacionin e leshuar sipas Konvencionit te Aja te vitit 1961 (dokumentacioni nuk kerkoht ne rastin kur femija i mitur ka hyre ne territorin nacional me vize per bashkim familjar)

- **Dokumentacion qe demonstron disponibilitimin e nje banese** qe respekton parametrat minimale te parashikuara nga ligji regional per banesat publike⁶
  - kopja e kontrates se pronesis se ose te qerases, te regjistruara
  - kopja e kontrates "comodato gratuito"
  - atestim te pershtatshmerise se baneses:
    - ose atestim te pershtatshmerise leshuar nga zyra komunale (origjinale)
    - ose certifikate te pershtatshmerise igjenike-sanitare te leshuar nga Ndermarrja Sanitare Lokale kompetente per territorin (origjinale)

Nese kryetari/ja i familjes eshte punetor shtepiak qe ka ne perdorim fjetje e ngrenie, eshte e mjaftueshme, nje deklarate si mysafir leshuar nga punedhenesi qe perfshin edhe familjaret e interesuar si dhe certifikata e gjendjes se tij familjare.

Nese kerkesa eshte per djalin/vajzen **me moshe nen 14 vjec**, qe ka hyre me nje nga prinderit, eshte e mjaftueshme konsensi i titullarit te baneses ne te cilen i/e mituri/a banojne.

- **Dokumentacion qe demonstron te ardhura** (te vitit paraardhes), jo me te uleta se vlera vjetore e çekut social, nese kerkohet venia e nje familjari te vetem, dyfishin e vleres nese kerkohet venia e dy ose tre familjareve, trefishin nese jane kater ose me shume familjare. Te ardhurat te cilave u behet referim jane ato te prodhuara nga te gjitha familjaret bashkejetues jo ne ngarkim (te bashkangjiten kopjet e deklarimit te te ardhurave ose te modelleve CUD te familjareve)
- **certifikate juridike** te bashkeshortit⁷ e/ose te femijeve mbi 14 vjec⁸
- **certifikate te regjistrimit ne proçeset penale te mundeshme ne vijim**, te bashkeshortit⁹ e/ose te femijeve mbi 14 vjec¹⁰

Nese carta di soggiorno kerkohet nga bashkeshort i huaj, ose prind i huaj bashkejetues me nje qytetar italian ose me nje qytetar te nje Shtetit pjeseberes ne Bashkesine Evropiane rezident ne Itali, nuk nevojitet dokumentacion per banesen. Te ardhurat demonstrohen nga kopja CUD ose Modello Unico bashkangjitur (qe demonstron te ardhurat e marra ne vitin paraardhes) te bashkeshortit italian ose komunitari.

I huaji qe ben kerkesen duhet te shenoje ne modular, pervec gjeneraliteteve te veta, edhe ato te bashkeshortit ose te femijes me te cilin bashkejeton.

Ne rast martese me qytetar italian ose komunitar, nuk kerkohen 6 vjetet e qendrimit ne Itali dhe carta di soggiorno, pervec kohes burokratike te pritjes, mund te kerkohet dhe leshohet menjehere.

Per te huajin qe eshte i mitur bashkejetues me nje qytetar italian ose te nje Shteti te Bashkimit Evropian rezident ne Itali, carta di soggiorno kerkohet nga ai qe ushtron zotesine mbi te miturin.

Leshimi i carta di soggiorno

Kuestura leshon nje flete, ku shenon ditën ne te cilen carta mund te terhiqet. Kjo flete nuk zevendeson ne asnje menyre carta di soggiorno, qe leshohet gjithsesi brenda 90 diteve nga data e prezantimit te kerkeses, duke bere paraprakisht verifikim te kushteve te kerkuara (midis te cilave: mungesa e çeshtjeve penale ne vijim dhe mungesa e denimeve).

Nese refuzohet ose revokohet?

I huaji mund te prezantoje kontestim ne Tribunale Amministrativo Regionale (TAR) – Gjykata Administrative e Rrethit kompetent brenda 60 diteve. EkspulSIONI i te huajit qe zoteron nje carta di soggiorno mund te behet vetem per arsye te renda te rregullit publik.

Vlefshmeria e nje carta di soggiorno

Carta di soggiorno perben nje dokument identifikimi personal per jo me shume se pese vjet nga data e leshimit ose e rinovimit. Rinovimi behet me kerkesen e te interesuarit, kompletuar me fotografi te reja.

Avantazhet e carta di soggiorno:

I huaji mund

- te hyje ne Itali pa vize
- te zhvilloje aktivitet ligjor, pervec atyre ligjeve qe ia ndalon shprehimisht te huajit ose sidoqofte ia rezervon vetem qytetarit italian
- te perfitoje nga sherbimet e dhena nga administracioni publik
- te marre pjese ne jeten publike lokale, duke ushtruar edhe elektorat kur kjo parashikohet nga urdheresat e enteve lokale

¹ Pagat e priferinjeve te Kishes Katolike konsiderohen "te ardhura te krahasueshme me ato te punes si dependent" (Ministria e Brendeshme. Departamenti i Sigurise Publike – Drejtoria qendrore e emigracionit dhe e policise kufitare. Circolare, 24 maj 2005)

² Gjykata Firenze, Pzsa S. Firenze, 5

³ Prokuroria e Republikës - Firenze: Viale Spartaco Lavagnini 31

⁴ Ne vend te fotografive me shume poza, te huajit mund t'i kerkohet te fotografohet nga aparati i posaçem per trajtimin e automatizuar te imazhit, te zoteruar nga zyra

⁵ Shiko piken 4

⁶ Per parametrat, shiko skeden "ricongiungimento familiare".

⁷ Shiko piken 2

⁸ Gjykata per te Miturit - Firenze, Via della Scala 79, Firenze

⁹ Shiko piken 3

¹⁰ Shiko piken 8

DISKRIMINIM PER ARSYE RACIALE, ETNIKE, KOMBETARE E FETARE

(DISCRIMINAZIONE PER MOTIVI RAZZIALI, ETNICI, NAZIONALI E RELIGIOSI)

Subjektet e interesuara

- gjithkush, qytetar i huaj apo italian, mendon se eshte diskriminuar ne ushtrimin e nje te drejte, ne perdorimin e nje sherbimi ose marrjen ne pune ne baze te races, ngjyres, prejardhjes apo origjines kombetare ose etnike, nenshtetese, grupit gjuhesor, bindjeve e besimeve fetare
- shoqatat dhe entet qe zhvillojne aktivitet ne fushen e luftes kunder diskriminimit dhe levrimitin e barazise ne trajtimin e personave, te regjistruar ne nje regjister te posaçem¹ prane Presidences se Keshillit te Ministrave (Departamenti per te Drejtat e Barabarta)
- perfaqesuesit lokal te organizatave sindakaliste me te medha ne nivelin kombetar.

Diskriminimi

Dekreti i *"Aktualizimit te direktivave 2000/43/CE* per trajtimin e barabarte te personave pavaresisht nga raca dhe origjina etnike"² permban dispozitat mbi aktualizimin e barazise midis personave pavaresisht nga raca apo origjina etnike, duke dhene masat e nevojshme me qellim qe diferencat e races dhe origjines etnie te mos behen shkak per diskriminim, edhe duke mbajtur parasysh efektin e ndryshem qe te njejtat forma diskriminimi mund te kene mbi grate e burrat, si edhe egzistencen e formave te racizmit me karakter kultural e fetar.

Parimisht, me barazi ne trajtim kuptohet mungesa e çdo lloj diskriminimi direkt ose indirekt per shkak te races ose te origjines etnike. Ky parim sjell mospraktikimin e asnjelloj diskriminimi direkt apo indirekt.

- diskriminimi direkt eshte kur, per shkak te races ose origjines etnike, nje person trajtohet ne menyre me pak te favorshme me te cilin eshte ose do ishte trajtuar nje tjetere person ne ne te njejtin situatë;
- diskriminimi indirekt eshte kur nje dispozite, nje kriter, nje procedure, nje akt ose nje pakt apo sjellje qe ne aparence duken neutrale, mund te vene personat e nje race apo te nje origjine etnike te caktuar, ne nje pozicion veçanerisht te pafavorshem kundrejt personave te tjere.

Konsiderohen diskriminime edhe besdisjet apo me mire ato lloj sjelljesh te padeshiruara, te bera per motive raciale ose te origjines etnike, me qellim qe te dhunojne dinjitetin e nje personi dhe te krijojne nje klime ndrojtese, agresive, degraduese, poshteruese e ofenduese.

Kryen nje diskriminim:

- zyrtari publik ose personi i ngarkuar i sherbimit publik ose personi qe ushtron nje sherbim publik qe ne ushtrimin e detyrave te tij, kryen ose ben akte jo te parashikuara nga ligji kundrejt nje qytetari italian apo te huaj, vetem per shkak te kushteve te tij ose te berjes pjese ne nje race, etni ose kombesi te caktuar.
- gjithkush qe imponon kushte me te sfavorshme ose refuzon dhenien ose kryerjen e sherbimeve publike nje te huaji, vetem nga shkak i te qenit i huaj apo sepse i perket nje race apo nje etnie o kombesie te caktuar;
- gjithkush qe ne menyre te paligjshme imponon kushte me te sfavorshme ose refuzon kryerjen e sherbimeve te ndryshme si marrjen ne pune, dhenien e nje banese, nje shkollimi, apo te sherbimeve sociale e socio-asistenciale te huajit rregullisht ne Itali vetem per faktin se ai eshte i huaj ose pse i perket nje race apo nje etnie o kombesie te caktuar;
- gjithkush qe pengon nepermjet veprimeve ose mos lejimeve, ushtrimin e nje aktiviteti ekonomik ligjerisht te filluar nga nje i huaj banues i rregullt ne Itali, vetem per faktin se ai eshte i huaj ose pse i perket nje race te caktuar apo nje etnie o kombesie;

- punedhenesi ose te ngarkuarit e tij te cilet bejne nje akt ose sjellje qe direkt ose indirekt, kryen diskriminim ne dem te punetoreve, vetem pse ata i perkasin nje race apo nje grupi etnik ose gjuhesor, nje feje ose nje nenshtetese.

Organet e referimit

- Gjykata e vendit ne te cilin eshte banues i interesuari, duke prezantuar nje padi qe ekzaminohet nga gjykatesi, i cili mund te urdheroje mbarimin e nje sjelljeje diskriminuese dhe te marrre çdo mase tjetere per te hequr pasojat e diskriminimit. Gjykatesi mund, nese e konsideron padine te vlefshme, te denoje
- pergjegjesit e aktit diskriminues qe te zhdemtojne edhe ne rast se nuk behet fjale per dem material, te ashtuquajturin dem moral.
- Qendra Regionale e vezhgimit, informacionit dhe asistences ligjore viktimave te diskriminimit per arsye raciale, etnike, kombetare ose fetare.

Kohet

Ne raste urgjente gjykatesi merr masat nepermjet nje dekreti te motivuar, duke marre kur eshte nevoja informacione te pergjithshme. Ne kete rast fikson me te njejtin dekret, seancen e paraqites se paleve ne gjyq para tij brenda nje kohe prej 15 ditesh, duke vendosur menjehere nje skadence prej jo me shume se 8 ditesh per notifikimin e padise e te dekretit. Ne kete seance, gjykatesi me nje urdher, konfermon, modifikon ose anulon masat e marra ne dekret.

Prane Presidences se Keshillit te Ministrave – Departamenti per Te drejtat e Barabarta eshte krijuar **Zyra Kombetare Kunder Diskriminimeve Raciale³ (Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali - UNAR)**, i cili, jo vetem shkruan nje relacion vjetor per Parlamentin e per Presidentin e Keshillit te Ministrave mbi aktivitetin e zhvilluar per te mbeshetur studime, kerkime, kurse formacioni e shkembimi eksperience, ne bashkepunim me shoqatat dhe entet e shenuara ne regjister, me organizatat e tjera jo qeveritare qe punojne ne kete sektor, me institutet e specializuara ne te dhena statistike, edhe me qellim qe te perpunojne linja drejtuese ne fushen e luftes kunder diskriminimit, **ka per detyre qe te:**

- furnizoje asistencë, ne procedurat juridike apo administrative te ndermarra, personave qe konsiderohen te demtuar nga sjellje diskriminuese
- zhvilloje duke respektuar cilesite dhe funksionet e autoriteteve juridike, hetime me qellim qe te verifikojne egzistencen e fenomeneve diskriminuese
- mbeshtese marrjen nga ana e subjekteve publike e private, ne veçanti nga ana e shoqatave dhe e enteve te shenuara ne regjistrin e posaçem, masave specifike, perfshire ketu projekte aktesh positive me drejtim evitimi ose kompensimi te situatave te pafavorshme te lidhura me racen ose origjinen etnike
- shperndaje maksimumin e njohjes se instrumenteve te mbjrojtjes qe egzistojne edhe nepermjet akteve te sensibilizimit te opinionit publik mbi bazen e barazise dhe te realizimit te fushatave te informacionit e komunikacionit
- formuloje e te rekomandoje opinionet mbi çeshtjet e lidhura me diskriminimin per racen, origjinen etnike, si edhe propozime mbi modifikimin e ligjeve ne fuqi.

Denoncimet mund te prezantohen ne **UNAR** edhe nepermjet sherbimit telefonik ne **numrin jeshil 800 90 10 10⁴ ne funksionim çdo dite nga ora 10.00 deri ne oren 20.00 i disponueshem ne italisht, anglisht, frengjisht, spanjisht, arabisht, rusisht, rumanisht, kineze mandarino** e nepermjet **web⁵.**

REGJISTRIMI ANAGRAFIK¹ (GJENDJE CIVILE) DHE DETYRIMET E MIKPRITESIT

(ISCRIZIONE ANAGRAFICA¹ E OBBLIGHI DELL'OSPITANTE)

Regjistrimi anagrafik² behet

- per lindje³ ne zyren e komunes se residences se prinderve ose ne komunen ku eshte regjistruar nena ne rast se prinderit jane te regjistruar ne dy vende te ndryshme;
- kur prinderit nuk njihen, ne gjendjen civile ku eshte shkruar personi ose bashkejetuesit te cileve u eshte dhene ne kujdestari i mituri
- per egzistence juridikisht te deklaruar
- per transferim te residences nga nje komune tjeter ose nga jashte shtetit deklaruar nga i interesuari ose verifikuar nga zyrtari i gjendjes civile⁴, duke mbajtur parasysht dispozitat e vecanta te personave **pa banese te perhershme**⁵ (qe konsiderohet rezident ne komunen ku ka adresen e ne mungese te saj, ne komunene e lindjes⁶) dhe per mungese regjistrimi ne gjendjen civile te asnje komune tjeter;

Te burgosurit e huaj regjistrohene ne gjendjen civile te komunes ku ndodhet instituti i ndeshkimit (burgu), pasi qendrimi i tyre ne Itali percaktohet nga egzistenca e nje denimi qe i detyron te qendrojne⁷. Nese nje regjistrim i tille nuk behet nga drejtori i institutit, zyrtari i gjendjes civile ben ekzekutimin e e kopetences (shiko piken 4). Spostimet qe lidhen me arsye gjyqesore nuk mund te influencojne mbi vendin e regjistrimit anagrafik te te burgosurit, dhe as mund t'a bejne te konsiderueshem si i pabanese.

Nuk duhet te behet as nga zyra dhe as nga i interesuari regjistrimi ne gjendjen civile te Komunes, per transferim residence, te te burgosurve ne pritje te gjykimit⁸.

Te huajt e regjistruar ne gjendje civile duhet te rinovojne deklaraten e vendbanimit te zakonshem ne komune, brenda 60 ditesh nga rinovimi i permesso di soggiorno (regjistrimi nuk behet i pavlefshem gjate rinovimit te permesso di soggiorno)

Per te huajt titullare te carta di soggiorno, rinovimi i deklarimit te vendbanimit te zakonshem duhet te behet brenda 60 diteve nga rinovimi i carta di soggiorno. Zyrtari i gjendjes civile azhornon skeden anagrafike te e huajit, duke dhene komunikim kuestorit.

Per personat e fshire nga regjistri per mosgetje e pastaj riperzantuar, duhet bere regjistrim i ri ne gjendjen civile. Vendbanimi i nje te huaji konsiderohet i perhershem edhe ne rast se dokumenton qe eshte mysafir prej me shume se tre muajsh prane nje qendre pritjeje. Nese zyrtari i gjendjes civile verifikon egzistencen e vendbanimit te perhershem, afati i permesso di soggiorno, duke patur parasysht qe ne momentin e vendosjes se regjistrimit duhet te jete e vlefshme, apo tipi ikesaj permesso nuk mund te krijojne pengesa per regjistrimin anagrafik⁹.

Regjistrimet, ndryshimet¹⁰ ose fshirjet anagrafike i komunikohen nga zyra, kuestures kopetente per territorin. Ndryshimet e mundshme te vendbanimit, nese nuk ka patur regjistrim ne gjendjen civile¹¹ duhet t'i komunikohen nga i huaji kuestures kopetente per territorin brenda 15 diteve.

Menyrat

Kerkesa duhet te prezantohet nga nje komponent i rritur i familjes.

Per regjistrimin e pare ose per ndryshimin e residences¹² duhen:

- pasaporta e vlefshme (per qytetaret e Komunitetit Evropian eshte e mjaftueshem karta e identitetit te vendit te vet) ose karta e identitetit leshuar nga nje tjeter Komune italiane

¹ Shoqatat dhe entet e shkruajtura ne liste, jane edhe te autorizuar te reagojne ne raste diskriminimi kolektiv nese nuk individualizohen ne menyre direkte dhe te menjehereshme personat e demtuar nga diskriminimi.

² Dekreti Legjislativ 9.07.2003, n. 215 - G.U. n. 186 i dates 12.08.2003

³ Departamenti per te Drejtat e Barabarta, via Barberini, 38 - 00187 Roma - Sekretaria 06 42153488 - 06 42153261, sito web www.pariopportunita.gov.it - e-mail antidiscriminazioni@pariopportunita.gov.it

⁴ Qendra e kontaktit administruar nga UNAR e nga Shoqata ACLI, e cila disponon nje rrjet strukturash te shperndara ne te gjithë territorin nacional; kjo qender mund te shfrytetoje nje sherbim konsulence e asistence teknike te siguruar nga nje grup ekspertesh te pranishem ne qendren e 5 makrozoneve gjeografike, ne qendren e Padova, Milano, Roma, Napoli e Catania.

⁵ shiko piken 3.

- permesso di soggiorno e vlefshme (nese eshte leshuar per te paren here duhet te kete vlefshmeri te pakten tre muaj)
- dokumenta origjinale mbi gjendjen civile te personit (martese, divorc, vejeshmeri etj.). Keto dokumenta mund te jene:
  - origjinale te leshuara nga autoritetet kopetente te Shtetit ne te cilin eshte verifikuar ndodhja, shoqeruar nga nje perkthim ne italisht konform tekstit te huaj
  - origjinale te legalizuara leshuar nga autoritetet kopetente te Shtetit ne te cilin eshte verifikuar ndodhja qe mund te jene te perkthyer prane Petures¹³
  - nje deklarate qe permban te gjitha te dhenat anagrafike, leshuar nga konsullata ose ambasada e vet, me firme te legalizuar prane Prefektures kopetente.
- titullaret e nje patente italiane e/ose karte qarkullimi te automjeteve, duhet te plotesojne nje modular qe u dorezohet ne momentin e prenotimit.

KUIDES

Eshte e domosdoshme perputhja e persosur e te dhenave te permbajtura ne dokumntin e identitetit dhe te dhenave mbi permesso di soggiorno.

Nuk do te jete e mundur te merret certifikata e te dhenave mbi gjendjen civile, pa prezantuar dokumentat origjinale.

Per ndryshim adrese¹⁴ duhen:

- dokumenti i identitetit i vlefshem (pasaporte ose karte identiteti)
- permesso di soggiorno te vlefshme (te te gjitha personave qe nderrojne adresen)
- per titullaret e nje patente italiane e/ose karte qarkullimi te automjeteve, protesimi i nje modulari qe u dorezohet ne momentin e prenotimit.

Regjistrimi ne gjendjen civile i kerkesave per regjistrim, nderrim rezidence e nderrim adrese behet vetem mbase Policia Komunale ka verifikuar qe kerkuesit jetojne efektivisht ne banesen e deklaruar. Ne rast rezultati pozitiv te verifikimit, data e rezidences ose e nderrimit te saj do te konsiderohet ajo ne te cilin eshte ajo ne te cilin eshte prezantuar kerkesa ne sportelin e Zyres se Gjendjes Civile.

Te gjitha ata qe regjistrohen, nderrojne rezidence ose adrese duhet te prezantojne kallezimin ne Drejtorine e Taksave per taksen e plehrave urbane. Modulari qe duhet mbushur prezantohet ne sportelin prane Gjendjes Civile.

Fshirja nga anagrafe ndodh

- per transferim te rezidences ne nje komune tjeter ose jashte shtetit, dhe per transferim te vendbanimit ne nje komune tjeter per personat pa vendbanim te perhershem;
- per mosgjetje ne rast operacioni per regjistrimin e pergjithshem te popullsisë ose kur mbase kontrollon vazhdueshme, personi rezulton i pagjetur dhe per shkak te mungeses se rinovimit te deklarates se vendbanimit te zakonshem, pasi ka kaluar nje vit nga data e skadimit te permesso di soggiorno ose te carta di soggiorno. I huaji lajmehet dhe ftohet qe t'a beje kete brenda 30 diteve te ardhshme.

Karta e identitetit, pervec rasteve kur marreveshje ose akorde nderkombetare thone ndryshe¹⁵, nuk eshte e vlefshme per jashte shtetit, dhe as nuk lejon qe i huaji te rrije ne Itali ne mungese te permesso di soggiorno.

DETYRIME TE MIKPRITESIT E TE PUNEDHENESIT

Gjithkush, e me çdo titull, jep strehim ose mikpret nje te huaj ose te pa nenshtetesi edhe nese i aferim apo fis, dhe e merr ne pune per cfaredo lloj arsyeje ose jep atij pronesine ose perdorimin e nje prone te paluajshme, ne fshat o ne qytet, vendosur ne territorin e Shtetit, duhet te jape komunikacion te shkruar brenda 48 oreve, autoritetve te sigurimit publik.

Komunikacioni perfshin, pervec gjeneraliteteve te denoncuesit, edhe ato te te huajit apo apolidit, te dhenat e pasaportes ose te dokumentit te identifikimit qe i perkasin, vendodhjen e sakte te prones se paluajshme ne te cilin personi jeton, eshte mysafir ose kryen sherbim dhe titullin per te cilin behet ky komunikim dhe fotokopjen e permesso ose carta di soggiorno te te huajit mysafir.

Moszbatimi i ketyre dispozitave ligjore ndeshkohen me gjobe nga 160 deri ne 1100 euro.

¹Komuna Firenze, Zyra Anagrafe – Via dei Leoni 5, e hene - e shtune ora 8.30-13.00; e enjte ora 8.30-18.30

²Kujdes: nese emigrimi, nderimi i rezidences ose i adreses ndodhin prane nje berthame familjare egzistuese (d.m.th e pranishme ne te njejtin apartament dhe e regjistruar ne gjendjen civile), deklarimi duhet te nenshkruhet, jo vetem prej atij qe kerkon regjistrimin ose nderimin e adreses, por edhe prej nje perberesi te ritur te berthames familjare egzistuese. Nese kerkohet prane nje dhome ose hoteli, eshte e nevojshme te prodhohet nje deklarate e titullarit qe te permbaje shprehimisht autorizimin qe te regjistrohet prane ketij hoteli.

³Nuk eshte e nevojshme te futet i mituri ne soggjionon e njerit prej prinderve ne rastin e regjistrimit anagrafik te te miturit pasi ajo behet direkt nga momenti i lindjes (Circolare e Ministrise se Brendeshme n. 32/2004 – Regjistrimi anagrafik i te miturve te lindur nga prinder te huaj irregullisht rezidente)

⁴Ne baze te D.P.R. 30 maj 1989, n. 223, dhe Ligjit te 24 dhjetorit 1954, n. 1228, kur zyrtari i gjendjes civile te verifikojte nje trasferim te rezidences nga nje komune tjeter ose nga jashte shtetit, pa u regjistruar ne gjendjen civile ose pa komunikuar levizjen e pozicionit te vet (krijim te nje familjeje te re, ndryshime ne perberjen e familjes apo te bashkejeteses, ndryshim te kryetarit te familjes ose te pergjegjesit te bashkejeteses, te kualifikimit profesional ose te titullit te studimit) ai e fton te rregulloje pozicionin e vet

⁵Ne baze te Urdherit te Kryetarit te Bashkise (Sindaco) Firenze n. 2005/00474 te 13.06.2005, te gjitha ata qe gjenden pa vendbanim te perhershem por zakonisht banojne ne territorin komunal, mund te marrin rezidence e vet anagrafike prane via L. Lastrucci (ish Shtepia Komunale) ose te marrin pjese ne proceduren "residenza si celes per hyrjen ne perkallimet sociale per personat pa banim te perhershem", parashikuar nga ky urdher.

⁶Ligji 24 dhjetor 1954, n. 1228, Neni 2

⁷Ministria e Brendeshme – Shenimi ne protokollin 200502093-15100/4208 te 19 prillit 2005 "Regjistrimi anagrafik i te burgosurve te huaji"

⁸D.P.R. 30 maj 1989, n. 223, Neni 8 pika 1 c

⁹Ministria e Brendeshme (circolare n. 28 e 23/12/2002) ka urdheruar qe me qellim regjistrimi anagrafik, ne prani te nje permesso di soggiorno te vlefshme, te mos mbahet parasysht afati dhe tipi i saj. Natyrisht zyrtari i gjendjes civile nuk mund te mos kryejte vleresimet qe mbulon kopetencia e tij, d.m.th verifikimi i egzistences se vendbanimit te perhershem, qe do te vleresohet ne menyre te pergjithshme edhe nepermjet nje vleresimi te permesso di soggiorno. Me fjale te tjera, nese zyrtari i gjendjes civile verifikon egzistencen e vendbanimit te perhershem, afati i permesso di soggiorno qe ne momentin e regjistrimit eshte e vlefshme, ose tipi i saj, nuk mund te krijohet pengese per regjistrimin anagrafik. Zyrtari i gjendjes civile nuk mund te refuzojte kerkesen per regjistrimin anagrafik nga ana e kujt demonstron nje (te vlefshme) permesso di soggiorno me kohe te kufizuar (p.sh. per turizem, studime ecc.) d.m.th. Te tille qe mund te lere dyshim per te supozuar qe mungon egzistenca e nje vendbanimi te perhershem; do te jene verifikimet e metejshme qe zyrtari i gjendjes civile ka kopetencen qe t'i kryejte, te cilat do te mund te formojne nje binde per te mbeshtetur ose refuzuar kerkesen per regjistrim (www.piemmenews.it)

¹⁰Ndryshimi i adreses mund te behet vetem prane Zyrrave te Palazzo Vecchio, Via dei Leoni n. 5

¹¹T.U. – Neni 6, pika 7: "Regjistrimet dhe ndryshimet anagrafike te te huajit rregullisht qendruen ne territor behen me te njejtat kushte me ato te qytetareve italiane me menyra te parashikuara nga rregullojta egzekutuese. Sidoqofte, vendbanimi i te huajit konsiderohet i perhershem edhe ne rast se eshte mysafir i dokumentuar qe prej tre muajsh ne nje qender pritjeje (accoglienza). Mbi ndodhjen e regjistrimit ose ndryshimit zyrra i jep komunikim Kuestures territoriale kopetente". e pika 8: "Jashte rasteve te pershkruara ne piken 7, te huajit qe qendrojnë ne territorin e Shtetit duhet t'i komunikojne kuestorit kopetent per territorin, brenda pesembedhjetete diteteve te ardhshme, ndryshimet e mundeshme te adreses se zakonshme".

¹²Regjistrimi kur vjen nga jashte shtetit ose nga nje Komune tjeter

¹³Pretura Firenze: Piazza San Martino n. 2 – tel. 055 264271

¹⁴Trasferimi nga nje apartament ne nje tjeter ne te njejtin qytet

¹⁵Austria, Belgjika, Qipro, Danimarka, Estonia, Finlanda, Franca, Gjermania, Greqia, Irlanda, Italia, Lettonia, Lituania, Luksemburgu, Malta, Vendet e Uleta, Polonia, Portugalia, Britania e Madhe, Republika Çeke, Sllovakia, Sllovenia, Spanja, Suedia, Hungaria

PUNE AUTONOME (PER LLOGARI TE VET) (LAVORO AUTONOMO)

1) VIZE HYRJEJE PER PUNE AUTONOME

Subjektet e interesuara

Te huajt qe duan te ushtrojne ne Itali nje aktivitet industrial, profesional, artizanal ose tregtar, apo qe duan te ndertojne nje shoqeri kapitalesh ose personash ose te hyjne ne aksione shoqerore.

Menyrat

Kur i huaji kerkon te zhvilloje aktivitet pune te pavarur, ai duhet t'i kerkoje autoritetit administrativ kopetent, edhe nepermjet nje prokurori te autorizuar prej tij, deklaraten qe nuk egzistojne arsye penguese per leshimin e titullit te aftesise ose autorizimit, sido qe te quhet ai, pasi jane pare kriteret dhe procedurat e parashikuara per leshimin e tij.

Ne limitin e kuotave te hyrjes te vendosura keto nga dekrete vjetore te leshuara nga Presidenti i Keshillit te Ministrave, mund te marre vizen e hyrjes per pune te pavarur, i huaji qe prodhon ne ambasaden ose konsullaten italiane keto dokumenta:

- 1) deklarate qe nuk ekzistojne arsye per te cilat nuk duhet te leshohet titulli i aftesise ose autorizimit, i nevojshem per zhvillimin ne Itali te aktivitetit te pavarur te zgjedhur;
- 2) atestat mbi parametrat financiar te referimit qe kane te bejne me disponibilitetin e burimeve financiare te nevojshme per ushtrimin e aktivitetit te punes se pavarur te zjedhur, leshuar nga Dhoma e Tregtise¹ kopetente per vendin ne te cilin aktiviteti i punes se pavarur do te zhvillohet ose nga urdheri profesional kopetent. Keto parametra, bazohen mbi disponibilitetin qe zoteron ne Itali kerkuesi, te nje shume jo me te vogel se vlera mujore e çekut social (nje atestim i tille kerkohet edhe per aktivitetet qe nuk kerkojne leshimin e asnje titulli aftesimi apo autorizimi)

Kerkesa dhe leshimi i nullaosta

Deklarata e pershkruar ne piken 1, se bashku me kopjen e kerkeses dhe dokumentacionin e prodhuar per leshimin e saj si dhe atestati i Dhomes se Tregtise, pershkruar ne piken 2, duhen prezantuar ne Kuesturen kopetente per territorin, per leshimin e nullaosta te perkoheshme me qellim hyrjen ne Itali. Ky nullaosta i perkoheshem vihet ne fund te deklarates se mesiperme brenda 20 diteve nga data e marrjes se saj duke qene bere paraprakisht verifikimi qe nuk egzistojne kundrejt te huajit arsye penguese per hyrjen dhe qendrimin ne territorin e Shtetit, per arsye pune te pavarur. Deklarata se bashku me nulla osta i leshohet te interesuarit ose prokurorit te autorizuar prej tij.

Kerkesa e vizes se hyrjes

Deklarata, atestati dhe nullaosta, me date jo me te larget se 3 muaj me pare, i prezantohen perfaqesise diplomatike ose konsullare per leshimin e vizes se hyrjes se bashku me:

- dokumentacionin qe verteton sistemimin e pershtatshem per fjetje ne Itali
- documentacion qe verteton disponibilitetin e nje te ardhure vjetore, qe vjen nga burime te ligjshme, te nje shume mbi ate te parashikuar nga ligji per perballimin e shpenzimeve sanitare

Perfaqesia diplomatike ose konsullare pasi ka vertetuar egzistencen e kushteve te kerkuara, mbi bazen e normativave dhe dokumentacionit te prezantuar, leshon brenda 30 diteve, vizen ne te cilen shenon aktivitetin te cilit i referohet dhe nje certifikate qe ateston egzistencen e kushteve te nevojshem per leshimin e permesso di soggiorno per pune autonome dhe jep komunikim Ministrise se Brendeshme, INPS-it dhe INAIL-it. Kjo vize duhet te perdoret brenda 180 diteve nga data e leshimit.

Kerkesa e permesso di soggiorno

I huaji duhet te prezantohet brenda 8 diteve nga data e hyrjes ne Itali, ne kuesturen kopetente per leshimin e permesso di soggiorno per pune te pavarur.

Dokumentacioni i kerkuar:

- kopja e pasaportes qe permban vizen e hyrjes
- 4 fotografi
- 1 marca da bollo €14,62
- certifikaten qe ateston egzistencen e kushteve te nevojshme per dhenien e permesso di soggiorno per pune te pavarur, leshuar nga perfaqesia diplomatike ose konsullare italiane

Permesso di soggiorno per pune te pavarur zgjat 2 vjet dhe eshte e rinovueshme.

2) SHNDERRIMI I PERMESSO DI SOGGIORNO PER STUDIME OSE FORMACION PROFESIONAL NE PUNE TE PAVARUR²

I huaji, titullar i nje permesso di soggiorno per studime ose formacion profesional te vlefshem, mund te kerkoje shnderrimin e nje te tille ne permesso di soggiorno per pune te pavarur.

Kerkesa e nullaosta

Kerkesa, e bere ne modularin³ e posaçem, duhet te prezantohet ne Sportelin Unik per Emigracionin – Prefektura U.T.G. e provinces se rezidences se kerkuesit.

Dokumentat qe duhen bashkangjitur

- kopja e permesso di soggiorno e vlefshme per studime
- kopja e nje dokumenti identiteti te vlefshme
- kopja e certifikates se parashikuar nga ligji per aktivitetin e punes se pavarur te kerkuar, sikurse pershkruar ne listen e meposthme:

Profesionist i lire

- deklarate e leshuar nga Administracioni nenshtuar dhenies se titullit te aftesimit, licenca, autorizimi ose kallezimi per fillimin e aktivitetit, ose nga entet nenshtuar vigjilimit nga ana e urdherave profesionale;
- demostrim i nje te ardhure jo me te vogel se shuma vjetore e çekut social.

Sipermarres, tregtar ose artizan

- regjistrimi ne Dhomen e eTregtise te provinces ku mendohet te zhvillohet aktiviteti;
- fotokopja e fletes se dhenies se partita I.V.A.;
- deklarate e leshuar nga Administracioni nenshtuar dhenies se titullit te aftesimit, licenca, autorizimi ose kallezimi per fillimin e aktivitetit;
- demostrim i nje te ardhure jo me te vogel se shuma vjetore e çekut social.

Titullare te nje kontrate per kryerje sherbimi, konsulte, etc.

- certifikate e regjistrimit te nderrmarkjes per te cilen kryhet aktiviteti pune, aktive prej te pakten 3 vjetesh, nel Regjistrin e Ndermarjeve (visura camerale);
- kopja e bilancit te fundit te ndermarjes (nese eshte shoqeri kapitalesh) te depozituar prane Regjistrin e Ndermarjeve, ose te deklarimit te fundit te te ardhurave (nese shoqeri personash ose ndermarje individuale), nga e cila te rezultojte qe shuma e te perfitimeve eshte e mjaftueshme per te garantuar rrogen;
- kontrate pune, me te cilen t'i sigurohet punetorit te pavarur nje rroge shuma e te ciles te jete jo me e vogel se vlera e çeku social;
- kopja e deklarates se pergjegjesise, derguar Drejtorise Provinciale te Punes kopetente, ne te cilen te shkruhet qe si rrjedhoje i kontrates se nenshkruar, nuk do te restaurohet asnje raport pune si dependent.

Sportista e atlete

- deklaratë nominative të leshuar nga C.O.N.I.;
- demonstrim të një të ardhurë jo me të vogël se vlera e çekut social

Partnere (ortake), administrues shoqërisht

- kopja e aktit themelues të shoqërisë;
- çertifikatë të regjistrimit në shoqëri, aktive prej të pakten tre vjetësh, në Regjistrin e Ndermarrjeve (visura camerale);
- deklaratë të përfaqësuesit ligjor të shoqërisë që siguron për ortakun/partnerin që kryen punën, ose për subjektin që kryen funksione sociale, një të ardhurë me shumë vjetore jo me të vogël se vlera e çekut social;
- kopja e bilancit të fundit të ndermarrjes (nese është shoqëri kapitalesh) të depozituar pranë Regjistrin të Ndermarrjeve, ose të deklaramit të fundit të të ardhurave (nese shoqëri personash ose ndermarrje individuale), nga e cila të rezultojë që shuma e të përfitimeve është e mjaftueshme për të garantuar rrogën;
- kopja e deklaramit se përfaqësuesi, derguar Drejtorisë Provinciale të Punes kompetente, në të cilën të shkruhet që si rrjedhojë i kontratës së nënshkruar, nuk do të restaurohet asnjë raport pune si dipendënt.

Artiste, balerine, punonjës të spektakleve

- kontratë pune me firmë të autentifikuar të administruesit (ose të titullarit të liçencës së aktivitetit ose të sipërmarresit ose të një përfaqësuesi ligjor), me të cilën t'i sigurohet punëtorit të pavarur një të ardhurë me shumë vjetore jo me të vogël se vlera e çekut social;
- dokumentacion profesional i përshtatshëm që të atësojë aktivitetin e zhvilluar;
- çertifikatë të regjistrimit të shoqërisë me të cilën nënshkruhet kontrata e punës, në Regjistrin e Ndermarrjeve;
- kopja e bilancit të fundit të ndermarrjes (nese është shoqëri kapitalesh) të depozituar pranë Regjistrin të Ndermarrjeve, ose të deklaramit të fundit të të ardhurave (nese shoqëri personash ose ndermarrje individuale), nga e cila të rezultojë që shuma e të përfitimeve është e mjaftueshme për të garantuar rrogën;
- kopja e deklaramit se përfaqësuesi, derguar Drejtorisë Provinciale të Punes kompetente, në të cilën të shkruhet që si rrjedhojë i kontratës së nënshkruar, nuk do të restaurohet asnjë raport pune si dipendënt.

Lexues universitare shkëmbimi apo të gjuhës së nënës

- deklaratë leshuar nga universiteti ose nga instituti i shkollimit superior e i kerkimit, publik ose privat, që të atësojë zotërimin e kushteve profesionale të nevojshme për përbushjen e aktivitetit;
- demonstrim i një të ardhurë vjetore jo me të vogël se vlera e çekut social
- çertifikatë e Drejtorisë Provinciale të Punes ku atësohet që sipas programit nuk do të figurojë asnjë raport pune si dipendënt.

Perkthyes e interpretues të gjuhës

- titulli i studimit ose atëstati profesional i perkthyesit ose interpretuesit, specifikë për gjuhët e kerkuara, leshuar respektivisht nga një shkolle shtetërore ose ent publik ose tjetër institut barazor, sipas legjislatcionit në fuqi të shtetit që e ka leshuar, të nënshkruara nga përfaqësuesi diplomatikë ose konsullarë kompetentë;
- demonstrim i një të ardhurë vjetore jo me të vogël se vlera e çekut social
- çertifikatë e Drejtorisë Provinciale të Punes ku atësohet që sipas programit nuk do të figurojë asnjë raport pune si dipendënt.

Leshimi i nullaosta dhe i permesso di soggiorno

Nese nuk ka disponibilitetë kuotash ose nuk egzistojnë kushtet e parashikuara nga ligji për aktivitet pune të pavarur, Sporteli i Vetem (Unik) i jep komunikim të huajit, përndryshe e thirr për leshimin e çertifikatës që atëstojnë egzistencën e kushteve të parashikuara e i jep për t'a nënshkruar të interesuarit kerkesën e permesso di soggiorno për pune të pavarur, duke i komunikuar datën në të cilën ai mund t'a tërheqë.

¹ Dhoma e tregtisë, industrisë, artizanatit e agrikultures Firenze, Piazza dei Giudici 3, tel. 055 27951

Camera di commercio, industria, artigianato e agricoltura di Firenze, Piazza dei Giudici 3, tel. 055 27951

² Kerkesat mund të prezantohen vetëm në kuadrin e kuotave të hyrjes të stabiluara nga dekretet vjetore të leshuara nga Presidenti i Keshillit të Ministrave.

³ Modulari për kerkesën mund të terhiqet pranë Sportelit Unik për Emigracione ose të shkarkohet në internet nga <http://www.welfare.gov.it/Sociale/immigrazione+ed+integrazione/modulistica+assunzioni+e+ricongiungimenti.htm>

PUNE STINORE (LAVORO STAGIONALE)

1) VIZA E HYRJES PER PUNE STINORE

Subjektet e interesuara

Punetori I huaj rezident jashte shtetit, me te cilin punedhenesi italian ose i huaj me dokumenta te rregullta, rezident ne Itali, mendon te stabiloje nje raport pune stinore. Kerkesa mund te prezantohet edhe nga shoqatat e kategorise per hesap te pjesberesve ne shoqate. Ne kete rast, kerkesa e nullaosta dhe propozimi per nje "contratto di soggiorno" duhet te firmosen nga çdo punedhenes. Kerkesat per marrjen ne pune duhen prezantuar ne kuadrin e kuotave te hyrjes stabiluar nga dekretet vjetore te leshuara nga Presidenti i Keshillit te Ministrave.

Punetori qe respekton kushtet e kerkuara nga contratto di soggiorno per pune stinore dhe hyn ne Shtetin nga i cili ka ardhur ne momentin qe skadon permesso di soggiorno, ka te drejte precedence per rihyrjen ne itali ne vitin e ardhshem, gjithmone per pune stinore, kundrejt qytetareve te vendit te vet qe nuk kane hyre asnjehere ne Itali per te njejtën arsye.

Te huajit qe demonstroi qe ka ardhur ne itali per te pakten 2 vjet radhazi per pune stinore, mund t'i leshohet kur behet fjale per detyre te perseritshme, nje permesso shumevjeçare, me kete titull, deri ne vitin e trete, per kohezgjatjen vjetore ne te cilen ka perfituar ne vitin e fundit me nje urdher te vetem. Kjo vize hyrjeje i leshohet çdo vit.

Mbi bazen e nullaosta shumevjeçare per pune stinore, vizat per hyrje ne vitet e ardhshme mbas vitit te pare, leshohen nga konsullata, pas demonstrimit te kontrates per pune stinore, trasmetuar punetorit nga punedhenesi, qe merr masat gjithashtu per t'i trasmetuar nje kopje edhe Sportelit Unik kopetent.

Organet e referimit

Kerkesa per nullaosta per marrjen ne pune duhet te prezantohet ne Sportelin Unik per Emigracionin (S.U.) prane Prefektures – Zyra Territoriale e Shtetit e provinces ne te cilen eshte rezident, ose ne ate ku ka qendren zyrtare ndermarja, ose ne ate ku do te kete qendren aktiviteti i punes, edhe me referim trupi te grupeve te punes me periudhe me te shkurter qe do te zhvillohet prane disa punedhenesve¹. Nese punonjesi do te jete nepunes prane disa qendrave pune, te shenohet qendra ne te cilen do te zhvilloje aktivitetin me konsistent.

Menyrat e prezantimit te kerkeses

- Kerkesa e nullaosta te punes, qe mund te jete
  - **nominative (me emer)**
  - **numerike** → mund te prezantohet vetem per listat e posaçme te punetoreve te huaj te ndertuara prane perfaqesive diplomatike ose konsullare italiane²
  - **kumulative** → mund te prezantohet nga me shume se nje punedhenes qe duan te punesojne te njejtën punonjes ne periudhen e maksimumit te punes te paashkuar per stinen
  - **shumevjeçare** (deri ne 3 vjet) → duhet te behet ne favor te punetorit te huaj qe ka kryer sherbim pune per dy vjet radhazi ne nje pune stinore, atestuar nga demonstrimi i pasaportes ose nje dokumenti tjeter ekuivalent, nga i cili te rezultojte data e nisjes nga Italia ne mbarim te qendrimit per pune stinore.

Punedhenesi duhet te prezantoje

- dokumentacion te pershtatshem qe verteton sistemimin per fjetje te punetorit te huaj³;
- propozimin e "contratto di soggiorno" me kushtet specifike
- impenjimin per pagesen e shpenzimeve te kthimit te te huajit ne Shtetin nga i cili ka ardhur;
- deklaraten e impenjimit per komunikimin e çdo ndryshimi per sa i perket raportit te punes.

Kerkeses duhet t'i bashkangjiten:

- autoçertifikimi i regjistrimit te ndermarjes ne Dhomen e Tregtise, Industrise e Artizanatit, per aktivitetin per te cilin eshte bere kerkesa;

- autoçertifikimi i pozicionit mbi pagesen e sigurimeve shoqerore dhe taksave ne gjendje te provole sipas tipit te ndermarjes, aftesine per te marre ne pune e per te mbajtur me rroge te punedhenesit;
- propozimin e lidhjes se nje contratto di soggiorno me kohe te pacaktuar, te caktuar ose stinore, me orar te plote, ose te pjesshem jo me te vogel se 20 ore ne jave.

Nese punedhenesi nuk do te paguaje shpenzimet per fjetje, duke mbajtur nga rroga muore nje shume prej nje te treten e rrogës, kjo mbajtje duhet te shkruset shprehimisht ne propozimin e contratto di soggiorno, e cila duhet te percaktoje masen.

Leshimi i nullaosta

Sporteli Unik komunikon menjehere kerkesen Qendres se punes kopetente, e cila verifikon brenda 5 diteve nese ka te gatshem per te mbuluar ate pune stinore, punetore italiane, komunitare ose jo komunitare. Zyra S.U., ne rast çertifikimi negativ te ardhur nga Qendra e punes ose te nje konfirmimi te shprehur ne kerkesen e punedhenesit, ose gjithsesi, nese kane kaluar 10 dite pa asnjelloj pergjigjeje nga Qendra e punes, leshon nje nullaosta duke respektuar keshtu te drejten qe percakton prioritetin mbasi kane kaluar jo me shume se 20 dite nga data e marrjes se kerkeses prej punedhenesit.

Kerkesa per vizen e hyrjes

Pasi eshte informuar mbi leshimin e nullaosta nga ana e punedhenesit, punetori duhet te kerkoje vizen e hyrjes ne perfaqesine diplomatike italiane kopetente.

Ambasada ose Konsullata i komunikon te huajit propozimin e contratto di soggiorno per pune e leshon, mbas verifikimit te kushteve te sigureses, vizen e hyrjes se bashku me kodin fiskal, brenda 30 diteve nga data e kerkeses nga ana e te interesuarit. I huaji informohet mbi **detyrimin e prezantimit ne S.U., brenda 8 diteve nga data e hyrjes ne Itali per te kerkuar permesso di soggiorno.**

2) PERMESSO DI SOGGIORNO PER PUNE STINORE

Vlefshmeria minimale e permesso di soggiorno eshte 20 dite, dhe ajo maksimale 9 muaj.

Mbas dy vjetesh te njepasnjeshme hyrjeje ne Itali per pune stinore, ne rast detyre pune te perseritshme, mund te leshohet nje permesso shumevjeçare, deri ne maksimumin e tre vjeteve, por viza e hyrjes sidoqofte jepet çdo vit.

I huaji titullar i nje permesso di soggiorno per pune stinore me skadence jo me te larte se 30 dite, nuk ka nevoje t'i nenshtrohet detyrimit te marrjes se fotografive dhe shenjave te gishterineje.

Sigurimi shoqeror dhe asistenca

Te huajve titullar te permesso di soggiorno per pune stinore i aplikohen keto forma sigurimi dhe asistencie te detyrueshme, sipas normativave ne fuqi nektorin e aktivitetit:

- a) siguracion per invaliditet, vjetersi e mbijetim
- b) siguracion under fatkeqesive ne pune e semundje profesionale;
- c) siguracion under semundjeve;
- d) siguracion materniteti.

Ne zevendesim te kontributeve per çekun familjar dhe per sigurimin kunder papunesise jo te vullnetshme, punedhenesi duhet te derdhi ne INPS nje kontribut ne masen e shumes se ketyre kontributeve ne baze te kushteve dhe menyrave te stablizuara per keto te fundit.

Parashikohet e drejta e trasferimit te kontributeve ne Istitutin ose entin sigrues te Shtetit ngsa i cili vjen i huaji⁴ dhe eshte e mundur mundesia e rindertimit te pozicionit te kontributeve te derdhura ne rast rihyrjeje ne Itali.

Regjistrimi ne Sherbimin Sanitar Nacional behet per te gjithë kohezgjatjen e aktivitetit te punes, prane A.S.L. te komunes se shenuar ne permesso di soggiorno.

PUNE SI DIPENDENT (LAVORO SUBORDINATO)

1) VIZA E HYRJES

Subjektet e interesuara

Punetori i huaj rezident jashte shtetit, me te cilin punedhenesi italian ose i huaj me dokumenta te rregullta, rezidente ne Itali, mendojne te stabilojne nje raport pune me kohe te caktuar ose te pacaktuar. Kerkesat per marrje ne pune duhen prezantuar vetem ne kuadrin e kuotave te hyrjes te stabiluara nga dekretet vjetore te leshuara nga Presidenti i Keshillit te Ministrave.

Organet e referimit

Kerkesa e nullaosta per marrjen ne pune duhet prezantuar ne Sportelin Unik per Emigracionin (S.U.) prane Prefektures – Zyra Territoriale e Shtetit e provinces ne te cilen eshte rezident, ose ne ate ku ka qendren zyrtare nderrmarja, ose ne ate ku do te kete qendren aktiviteti i punes.

Sporteli Unik (S.U.) kopetent ne momentin e leshimit te nulla osta per pune sidoqofte eshte ai i vendit ne te cilin do te zhvillohet aktiviteti i punes; keshtu qe, Sporteli Unik marres, nese eshte i ndryshem, trasmeton kerkesen atij kopetent, duke dhene komunikim edhe punedhenesit.

Menyrat e prezantimit te kerkeses

Punedhenesi duhet te prezantoje ne S.U.:

- kerkesa nominative te nullaosta per pune;
- dokumentacion te pershtatshem mbi menyren e sistemimit ne banese per punetorin e huaj;
- propozimin e contratto di soggiorno si dhe kushtet specifike
- impenjimin per pagesen e shpenzimeve te kthimit te te huajit ne Shtetin prejardhes;
- deklarimin e impenjimit per te komunikuar çdo ndryshim qe ka te beje me raportin e punes.

Kerkeses i duhen bashkangjitur:

- autoçertifikimi per regjistrimin e nderrmarjes ne Dhomen e Tregtise, Industrise e Artizanatit, per aktivitetet per te cilat ky regjistrim kerkohet;
- autoçertifikim mbi pozicionin e pageses se sigurimeve sociale dhe taksave ne gjendje te provole, sipas tipologjise se nderrmarjes, kapacitetin per te marre ne pune e per te paguar rrogen te punedhenesit;
- propozimi i nenskrimit te nje contratto di soggiorno me kohe te pacaktuar, te caktuar ose stinore, me orar te plote ose te pjesshem jo me te vogel se 20 ore ne jave settimanali e, ne rastin e punes shtepiake¹, nje rroge muore jo me te vogel se minimumi i parashkuar per çekun social.

Punedhenesi mund te paguaje shpenzimet per fjetje, duke mbajtur nga rroga mujore nje shume prej nje te treten e rrogës, perjashtuar rastin kur behet fjale per nje raport pune per te cilin kontrata nazionale kolektive perkatese asaj kategorie, ka fiksuar ttrajtimin ekonomik duke mbajtur parasysh faktin qe punetori perdor nje banese te vene ne dispozicion nga punedhenesi.

Kerkesa i trasmetohet Kuestures dhe Drejtorise Provinciale te Punes, te cilat bejne verifikimet e duhura dhe komunikojne S.U. opinionin e kopetences qe mbulojne rreth leshimit te nullaosta.

Dispozitat mbi verifikimin e kapacitetit ekonomik, nuk aplikohen per **punedhenesin qe eshte i semure nga patologi ose handicap qe kufizojne independencen fizike**, i cili do te marre ne pune nje te huaj me detyre asistencen e tij

Kerkesa numerike

Nese punedhenesi nuk njej drejtpersedrejti te huajin mund te kerkoje, duke prezantuar dokumentacionin specifik per kontraten, banesen, e shpanzimet per kthimin ne atdhe, nullaosta per pune te nje ose me shume personave te shkruajtura ne listat e posaçme te ndertuara prane perfaqesive diplomatike.

¹ Autorizimi per punen stinore (minimumi 20 dite – maksimumi 9 muaj) me shume se nje punedhenesi qe impenjojne te njejtin punetor per periudha pune te perfshira ne stine, duhet te jete i vetem, sipas kerkeses se punedhenesve, edhe kumulative, te prezantuar dhe te leshuar gjithsecilit prej tij. Lejohen autorizime te metejsme dhe me kerkesa te punedhenesve te ndryshem me kusht qe te jemi ne kuadrin e periudhes maksimale te parashkuar.

² Informacione mbi listat prane Drejtorise Provinciale te Punes ose mbi internet www.welfare.gov.it.

³ Sistemimi ne banese duhet te jete konform parametrave minimale te parashkuara nga ligji regional per banesat publike. Punetori prezanton atestatin e marre per Certifikaten e pershtatshmerise se baneses, dhe dokumentacionin e disponibilitetit efektiv te aneses, ne momentin e prezantimit prane Sportelit Unik, mbasi ka hyre ne Itali. Documenti qe ateston egzistencen e parametrave te pershtatshmerise se baneses duhet te prezantohet ne momentin e rinovimit te permesso di soggiorno.

⁴ INPS, Circolare n. 45 e dates 28.02.2003, "Ligji 30 korrik 2002, n. 189. Trajtimi mbi pensionin per punonjesit ekstrakomunitare te kthyer ne atdhe".

40 Kur heqja nga puna eshte bere ne baze te ligjeve ne fuqi per **heqjen nga puna individuale**, ose ne rast **doreheqjeje nga puna**, punedhenesi i jep komunikimbrenda 5 diteve S.U. dhe Qendres se punes kopetente. I huaji, nese eshte i interesuar t'a beje te ditur gjendjen e papunesise, duhete **prezantohet, jo me pas dites se 40-te nga data e mbarimit te raportit te punes, prane Qendres se punes dhe te paraqite deklaraten** qe ateston aktivitetin e punes se zhvilluar me pare si dhe gatishmerine e menjehershme per zhvillimin e nje aktiviteti tjeter pune, duke treguar permesso di soggiorno e tij.

Ai regjistrohet ne listat e punes per periudhen qe i ka mbetur deri ne skadimin e permesso di soggiorno, e sidoqofte, pervec rasteve kur behet fjale per nje permesso di soggiorno per pune stinore, per nje periudhe jo me te vogel se **6 muaj**.

Kur punetori i huaj ka te drejte te rrije ne territorin e Shtetit pertej kohes se fiksuar nga permesso di soggiorno per pune si dependent, mund t'i kerkoje kuestures nje **permesso di soggiorno per "pritje pune"** per nje periudhe maksimale prej 6 muajsh.

Cfare ndodh kur skadon permesso di soggiorno per "pritje pune"?

I huaji duhet te lere territorin e Shtetit, pervec rasteve kur ai zoteron nje kontrate pune te re ose kur ka te drejte per nje permesso di soggiorno me tjeter titull, sipas normativave ne fuqi.

Ndryshime ne raportin e punes dhe rinovimi i permesso di soggiorno

Per raportet e punes te stabiluara ne menyre te rregullt me qytetaret jo komunitare (qe nuk i perkasin Komunitetit Evropian) pa mbarimin e contratto di soggiorno, e per stabilimin e nje raporti te ri pune, duhet te nenshkruaje nje contratto di soggiorno, te hartuar ne modularet e posaçem⁴, qe duhet t'i dergohet me rekomande me kthim pergjigjeje, S.U. i cili i kthen mbrasht kuponin e vulosur.

Ne momentin e rinovimit te permesso di soggiorno, punetori i huaj paraqet ne Kuesture, pervec dokumentacionit te parashikuar, kuponin e kthyer te rekomandese ne fjale, te vulosur nga sporteli.

Rinovimi i permesso di soggiorno per arsye pune i nenshtrohet egzistences se nje contratto di soggiorno per pune, si edhe dorezimit te autoçertifikimit te punedhenesit qe ateston egzistencen e nje banese per punetorin, qe respekton parametrat minimale te parashikuara nga ligji regional per banesat publike.

Punetor invalid ose refugjat

Ne rastin e te huajit me dokumenta te rregullta per pune ose per nje tjeter arsye qe lejon punen si dependent, qe eshte deklaruar invalid civil, regjistrimi ne listat e vecanta per kategorine e invalideve, vlen si regjistrimi ne listat e punes. Te tilla lista gjenden prane zyrave provinciale te punes dhe perfshijne edhe refugjatet qe rezultojne te papune e qe duan nje pune te pershtatshme me kapacitetin punues te tyre.

Te drejtat per pension dhe per sigurimin social ne rast kthimi ne atdhe

Ne rast kthimi ne atdhe te punetorit ekstrakomunitar, ruan te drejtat per pension e sigurim social te maturuara e mund t'i gezoje ato pavaresisht nga akordet reciproke ne momentin e pjekjes se kushteve te parashikuara nga ligji ne fuqi, ne momentin qe mbush **moshen 65 vjec**.

Ne rast vdekjeje para mbushjes se 65 vjeteve, nuk i takon pensioni trashegimtareve duke konsideruar qe pozicioni i sigurimit shoqeror duhet te konsiderohet i vlefshem vetem ne momentin e mberritjes se moshes se siperpermendur.

Ne rast vdekjeje mbas moshes 65 vjec, u takon pensioni trashegimtareve sipas kushteve te parashikuara nga dispozitat ligjore ne fuqi per gjeneralitetin e punetoreve⁵.

¹ Kapacitetit ekonomik i punedhenesit shtepiak ka vlere nese e ardhura e tij vjetore neto, eshte te pakten dyfishi i rroges vjetore te punetorit qe mendohet te merret ne pune, shtuar shumen e sigurimeve shoqerore. E ardhura minimale e kerkuar mund te konsiderohet edhe nga mbledhja e te ardhurave te familjareve te grades se pare jo bashkejetues ose, ne mungese, te subjekteve te tjera qe me ligj jane te autorizuar te bejne asistence, mbi bazen e nje autoçertifikimi te te ardhurave.

² Shkronja p) e nenit 27 te T.U.

³ Ne momentin e paraqites se pare ne Sportelin Unik, punetori prezanton kuponin qe ateston berjen e kerkeses per certifikaten e pershtatshmerise se baneses si edhe dokumentacionin e disponibilitetit te baneses. Dokumenti qe ateston egzistencen e parametrave te pershtatshmerise se baneses duhet te paraqitet ne momentin e rinovimit te permesso di soggiorno.

⁴ <http://www.welfare.gov.it/Sociale/immigrazione+ed+integrazione/modulistica+assunzioni+e+ricongiungimenti.htm>

⁵ INPS, Circolare n. 45 e dates 28.02.2003, "Ligji i 30 korrikut 2002, n. 189. Trajtimi pensionistik i punetoreve ekstrakomunitare te kthyer ne atdhe"

MARTESA (MATRIMONIO)

Subjektet E Interesuara

Te gjithë qytetaret, italiane e te huaj, edhe ne rastin kur nuk jane rezidente ose banues ne territorin komunal e nuk kane permesso di soggiorno.

Organet e referimit

Zyra e Gjendjes Civile¹ te Komunes ne te cilen eshte rezident

Zyra e Publikimit (ne rastin kur te pakten njeri prej dy bashkeshorteve eshte rezident).

Dokumenta qe duhen paraqitur

- dokument identiteti i vlefshem; pasaporte ose nje dokument udhetimi i njohur si ekuivalent:
- (nulla osta)¹ per martesën qe mund te leshohet:
  - a) nga perfaqesia diplomatike ose konsullare i Shtetit prejardhes (duhet marre informacion prane autoritetve te siperpermdura mbi menytrat e leshimit te Nulla Osta). Firma e Konsullit ose Ambasadorit duhet te legalizohet² prane Prefektures³ kopetente
  - b) nga Autoritetet kopetente te Shtetit nga i cili vjen, nese kur ligji i Shtetit te huaj e lejon. Dokumentat e leshuara jashte shtetit duhet te jene perkthyer ne gjuhen italiane dhe legalizuar nga autoritetet italjane ne ate Shtet (konsullata apo ambasada e Italisë)
- certifikata e lindjes: nese qytetari eshte rezident ose banues ne Itali, e keshtu subjekt publikimi martesë. certifikata e lindjes mund te leshohet sikurse pershkruar ne pikat a) e b) dhe, nese eshte hartuar mbi formularin nderkombetar (shumegjuhesh) nuk duhet te legalizohet (nese Nulla Osta perfshin edhe gjeneralitetet e prinderve, nuk nevojitet certifikata e lindjes)

I mituri, qe ka mbushur 16 vjeç dhe jo akoma 18, ka nevojë per nje urdher pranimit ne martesë nga Gjykata e te Miturve me certifikimin nga Apeli.

Refugjatet politike duhet te prezantojne:

- certifikata e leshuar nga Komisariati i Larte i Kombeve te Bashkuara ne Rome (tel. 06 802121, telefononi per pritje)
- kopje e aktit notarial, hartuar ne prezence te dy deshmitareve prane Gjykates
- dokument udhetimi qe ateston gjendjen e refugjatit politik
- dokument identiteti te vlefshem

Nese i huaji nuk njihet ne menyre te persosur gjuhen italiane, duhet te asistohet nga nje perkthyes i pajisur me dokument identiteti (i rritur, mbi moshen 18 vjeç), si ne momentin e kerkeses se publikimit ashtu edhe gjate ceremonise se celebrimit.

Te huajve, rregullisht banues ne Italiprej te pakten nje viti, qe kane kontrate martesë ne territorin e Shtetit me qytetare italiane ose te nje Shteti pjestar te Komunitetit Evropian, ose me qytetare te huaj me banim te rregullt ne Itali, questura u leshon nje **permesso di soggiorno per arsye familjare**. Kjo permesso di soggiorno anulohet menjehere nese verifikohet qe martesën nuk e ka ndjekur bashkejetesa midis te martuarve, perveç rasteve kur nga martesë kane lindur pasardhes.

Nese ne vazhdim mungojne hipotezat per permesso di soggiorno per arsye familjare, dhe egzistojne kushtet, mbas prezantimit te kerkeses nga i interesuari, mund te leshohet nje permesso di soggiorno me tjeter titull.

¹ Nulla Osta duhet te percaktoje: qe nuk egzistojne pengesa per martesën sipas ligjeve te Shtetit prejardhes, mbiemrin, emrin, daten dhe vendin e lindjes, nenshtetesine, rezidencen dhe adresen, beqarine. Per gruan e ndare ose te veje duhet gjithashtu, data e zgjidhjes se martesës dhe nese prej me pak se 300 ditësh, nevojitet autorizimi i Gjykates. (Shenim. Nese shtetasi i huaj eshte i regjistruar ne Gjendjen civile te nje tjeter Comune italiane, te percaktohet si rezident ne kete Komune; kurse, ne rastin kur shtetasi nuk eshte regjistruar ne asnje gjendje civile italiane te percaktohet si rezident jashte shtetit).

² Perjashtohen nga detyrimi i legalizimit keto Shtete: Austria, Belgjika, Bosnia Erzegovina, Cipri, Kroacia, Danimarka, Franca, Gjermania, Britania e Madhe, Greqia, Irlanda, Liechtenstein, Luksemburgu, Maqedonia, Norvegjia, Vendet e Uleta, Polonia, Portugalia, Republika Çeke, Republika Moldave, Serbia e Mali i Zi, Sllovenia, Spanja, Suedia, Svica e Turqia.

³ Prefektura Firenze, Via A. Giacomini 8 – tel. 055 27831

MBROJTJA SOCIALE (PROTEZIONE SOCIALE)

Subjektet e interesuara

Te huajit subjekt i nje suate dhune ose shfrytezimi te rende, nga e cila mund te lindin rreziqe konkrete per figurine e personit te tij, si rezultat i perpjekjeve per t'i shpetuar kesaj suate, kuestura i leshon nje **permesso di soggiorno per "arsye humanitare"** e cila ben te mundur t'i shpetoje dhunes dhe kushtezimeve te organizatave kriminale e te marre pjese ne nje programe asistence dhe integrimi social.

Menyrat

Propozimi i nje permesso di soggiorno per arsye mbrojtjeje sociale behet

- nga sherbimet sociale te enteve lokale o te shoqatave, ente ose organizma te tjere te shkruar ne regjistrin prane Presidences se Keshillit te Ministrave, Departamenti i Puneve Sociale, te konvencionuar me entet lokale e publike te aftesuara per kete, e keshtu ne realizimin e programeve te asistences dhe mbrojtjes sociale te te huajve, qe kane kuptuar situata dhune ose shfrytezimi kundrejt te huajit
- nga Prokurori i Republikes ne rastet ne te cilat ka nisur nje ceshtje penale per fakte dhune ose shfrytezimi te rende karshi te huajit, per te cilen ky i fundit ka bere deklarime

Kuestura, pasi merr propozimin dhe ka verifikuar respektimin e kushteve te caktuara (situaten e rende dhe aktualitetin e e rrezikut si dhe rendesine e bashkepunimit te ofruar nga i huaji per luftimin e organizatave kriminale ose per individualizimin apo kapjen e pergjegjesve te vrasjeve), leshon permesso di soggiorno per arsye humanitare.

Kushtet themelore

- opinjoni i Prokurorit te Republikes, ne rast se ka nisur nje ceshtje penale dhe prokurori nuk ka formular propozimin ose kur kjo nuk jep sqarime mbi rendesine dhe aktualitetin e rrezikut.
- programi i asistences dhe integrimin social te te huajit, sipas pershkrimeve te Komisionit Nderministerial per venien ne akt te tij
- aderimin e te huajit ne kete program, pasi eshte informuar mbi pasojat e parashikuara ne rast nderprerjeje programi ose sjelljeje jo ne harmoni me qellimin e tij
- pranimin e impenjimeve te lidhura me programin nga ana e pergjegjesit te struktures prane se ciles programi do te realizohet.

Kjo permesso di soggiorno per arsye humanitare

- zgjat 6 muaj dhe mund te rinovohet per nje vit¹ ose per nje periudhe me te gjate qe mund te duhet per arsye gjyqesore**
- hiqet** ne rast nderprerjeje programi ose sjelljeje jo ne harmoni me qellimet e ketij programi, te sinjalizuara nga prokurori i Republikes ose nese kane kompetence nga sherbimi social i entit lokal, ose te verifikuara nga questori ose kur fillojne e mungojne kushtet e tjera qe kane justifikuar leshimin
- lejon** hyrjen ne sherbimet asistencialle dhe te studimit, regjistrimin ne listat e punes e te zhvilimit te punes si dipendent, pervec rasteve kur nuk ka moshen
- lejon kryerjen e punes si dipendent²** (pasi eshte regjistruar ne listren anagrafike ose, kur raporti i punes eshte ne fuqi, pas komunikimit nga punedhenesi Drejtorise Provinciale te Punes) **edhe te punes per llogari te vet** (nese egzistojne kerkesat ose kushtet e parashikuara nga ligjet ne fuqi per ushtrimin e aktivitetit te punes ne forme private si edhe punen si socio laboratore ne di kooperativat)

- ne skadim**, atehere kur i interesuari rezulton ne mardhenje pune, i leshohet nje permesso di soggiorno per aktivitetin qe efektivist po zhvillon (pune si dipendent /pune per llogari te vet) dhe per kohen qe ky aktivitet ka stabiluar
- mund te shnderrohet** ne permesso per studime atehere kur titullari i saj te jete shkruar ne nje kurs te rregullt studimi.

Me rinovimin, leshohet nje permesso di soggiorno e re per aktivitetin e zhvilluar efektivist.

Permesso di soggiorno per arsye humanitare (mbrojtje sociale) **mund te leshohet** edhe ne rastet e daljes nga institutet e ndeshkimit te fajit, mbi bazen e propozimit te prokurorit te Republikes ose te gjykatesit vezhgues prane gjykates per te miturit, **te huajit qe ka kryer nje denim per vepra penale te kryera gjate moshes se mitur (nen 18 vjec)**, dhe ka dhene prova konkrete te marrjes pjese ne nje program te asistences dhe integrimin social.

¹ Te huajve te pranuar me soggiorno per arsye mbrojtjeje sociale, ne momentin e rinovimit te permesso di soggiorno, nuk ju kerkohet dponibiliteti i mundesive apo burimeve te vetembajtjes apo te baneses.

² Reg. neni 14 pika 1 c)

BASHKIMI FAMILJAR (RICONGIUNGIMENTO FAMILIARE)

A) VIZA PER BASHKIM FAMILJAR DHE PER FAMILJARET QE VIJNE

Subjektet e interesuara

I huaji me qendrim te rregullt ne Itali, qe zoteron nje carta di soggiorno ose nje permesso di soggiorno (per pune si dipendent, pune te pavarur, studime, azil, e per motive fetare) te vlefshme jo me pak se nje vit, mund ter kerkoje bashkimin familjar me familjaret e vet rezidente jashte ose te pranishem ne territorin nacional qe zoterojne nje permesso di soggiorno.

Viza e hyrjes per bashkim familjar ose per familiare pershkruar si vijon mund te kerkohet per:

- bashkeshortin jo te ndare ligjerisht;
- femijet e mituir (nen moshen 18 vjec) ne ngarkim, edhe pse vetem te njerit prej bashkeshorteve ose te lindur jashte martese, jo te ndare ligjerisht me kusht qe bashkeshorti tjetër nese ekziston, te kete dhene pelqimin e vet; te miturit e adoptuar ose te dhene ne kujdestari ose nen perkujdesje konsiderohen barazi me femijet natyrale.
- femije mbi 18 vjec ne ngarkim, nese nuk munden te vetembahen per shkak te shendetit nga i cili rrjedh nje invaliditet total
- prinderit ne ngarkim atehere kur ata nuk kane femije te tjere ne vendin e origjines ose nga i cili kane ardhur
- prinderit mbi 65 vjec, atehere kur femijet e tjere nuk jane ne gjendje t'i mbajne per arsye te renda shendeti, te dokumentuara.

Eshte e lejuar hyrja edhe per:

- bashkim me femijen e mitur nen 18 vjec, me dokumenta te rregullta ne Itali, te prindit natyral qe demonstron, brenda nje viti nga hyrja ne Itali, qe zoteron kushtet e parashikuara per bashkimin familjar
- marrjen e nenshtetesisë italiane ose komunitare te familjareve me te cilet behet bashkimi familjar.

Ku dhe si kerkohet nullaosta

Kerkesa¹ e nulla osta per bashkimin familjar (ne dy kopje) duhet t'i dergohet **Sportelit Unik prane Prefektures – U.T.G.**² kompetent per vendin ku banon kerkuesi, me "raccomandata con ricevuta di ritorno".

Para se te dergohet dokumentacioni eshte mire qe t'u drejtoheni pikave informative te decentralizuara³ per te verifikuar qe dokumentacioni i nevojshem per aktivimin e procedures te jete bashkangjitur ne menyre korrekte.

Sporteli Unik pastaj therret te huajin qe te dorezoje dokumentacionin e pershkruar per kompletimin e kerkeses. Ky dokumentacion duhet te prezantohet ne dy kopje me qellim qe njera, e vulosur, t'i mbetet te interesuarit.

Dokumenta qe duhen bashkangjitur:

- kopje e carta di soggiorno ose permesso di soggiorno
- kopje e pasaportes ose nje dokumenti tjetër ekuivalent, te vlefshem
- kopje e pasaportes ose nje dokumenti tjetër ekuivalent te vlefshem, e familjareve te interesuar per bashkimin familjar
- marca da bollo €14,62
- dokumentacion qe demonstron **te ardhura vjetore**, qe vijne nga burime ligjore, jo me te uleta se:
  - shifra vjetore e çekut social nese kerkohet bashkimi **vetem me nje familjar**
  - dyfishin e shifres vjetore te çekut social nese kerkohet bashkimi **me dy ose tre familjare**

- trefishin nese kerkohet bashkimi **me kater ose me shume familjare**

Ne percaktimin e te ardhurave mbahen parasysh edhe te ardhurat e pergjitheshme te familjareve qe bashkejetojne me familjarin qe kerkon bashkimin.

Nese raporti i punes ka filluar nga me pak se nje vit, dhe punetori zoteron edhe deklarimin e te ardhurave, deklarimi i punedhenesit duhet te permbaje edhe percaktimin e te ardhurave vjetore te punetorit ne fjale.

- Te punesuar dipendent: deklarimi i te ardhurave te vitit te fundit, trasmetimi i bere Inspektoriatit te punes ose INPS-it, busta paga e fundit ose fotokopja e autentikuar e librit te pagave, autoçertifikimi i punedhenesit nga e cila te rezultojte raporti aktual i punes (ne dy kopje per çdo dokument). Ne rast se raporti i punes ka filluar nga me pak se nje vit, dhe per kete punetori nuk ka bere deklarimin e te ardhurave, autoçertifikimi i punedhenesit duhet te permbaje edhe percaktimin e te ardhurave vjetore.
- Punetore shtepiake: deklarata e te ardhurave e vitit te fundit ose ne rast se nuk eshte bere, komunikimi per punesimin e bere, Qendres se punes/INPS-it, mandati i derdhjes se kontributeve INPS per tremujorin e fundit, autoçertifikimi i punedhenesit nga e cila rezulton raporti aktual i punes
- Punetore autonome:
  - Ndermarrje individuale – çertifikate regjistrimi ne Dhomen e Tregtise, fotokopje te dokumentacionit te partita IVA, fotokopje te licences se leshuar nga komuna per raste ne te cilat parashikohet, mod. Unico plus fleten e prezantimit (kur aktiviteti ka filluar prej me shume se nje viti) ose nje relacion kontabiliteti te pergatitur nga komercialisti per te gjithë periudhen e punes (kur aktiviteti ka filluar prej me shume se nje viti)
  - Ndermarrje ne partneritet – "visura camerale" e ndermarrjes te koheve te fundit, fotokopje te dokumentacionit te partita IVA, fotokopje te licences se leshuar nga komuna per raste ne te cilat parashikohet, mod. Unico plus fleten e prezantimit (kur aktiviteti ka filluar prej me shume se nje viti) ose nje relacion kontabiliteti te pergatitur nga komercialisti per te gjithë periudhen e punes (kur aktiviteti ka filluar prej me shume se nje viti)
  - Bashkepunim me projekt – fotokopje e kontrates se punes ne te cilen tregohen kohezgjatja e punes dhe paga e marre, deklarata nga e cila te rezultojte aktualiteti i kontrates se punes me projekt, deklarata e administrimit te veçuar ne INPS, fotokopja e modellit "Unico"
  - Partner punetor – "visura camerale" e kooperatives, fotokopja e dokumentit te partita IVA te kooperatives, deklarate e presidentit te kooperatives nga e cila rezulton aktualiteti i raportit te punes, fotokopje libro soci, mod. Unico.
  - Profesioniste te lire – regjistrimi ne albo, mod. Unico dhe dokumenti i prezantimit.

- dokumentacion qe demonstron **disponibilitetin e nje banese** konform ligjeve regionale per banesat publike⁴. Per kete i interesuari duhet te prodhoje atestatim e zyles komunale persa i perket plotesimit te kushteve ose me mire çertifikaten e kushteve te pershtateshme higjenike-sanitare te leshuar nga Ndermarrja Sanitare Lokale kompetente per territorin; ne rastin e femijeve me moshe nen 14 vjec, konsensin e titullarit te baneses ne te cilen i mituri do te banoje
- dokumentacion qe demonstron **raportin familjar**, moshen e mitur dhe çertifikaten familjare
- bashkimi familjar me prinder ne ngarkim**: dokumentacion i leshuar nga autoritetet lokale ose da subjekte private, qe demonstron kushtet ekonomike te vendit nga i cili vjen prindi, i vleresuar nga autoritetet e konsullates sipas parametrave lokale
- bashkimi familjar me prinder mbi 65 vjec**: ne rast se femijet e tjere nuk jane ne gjendje t'i mbajne ata per arsye te renda shendeti, keto duhet te dokumentohen nepermjet çertifikimeve te leshuara me shpenzimet e kerkuesit, nga mjeku i emeruar nga perfaqesia diplomatike-konsullare italiane kompetente per vendin nga i cili vjen familjari per te cilin eshte kerkuar bashkimi
- bashkimi familjar me femijet mazhoren (mbi 18-vjec) invalid**: dokumentacion i leshuar nga autoritetet lokale ose nga subjekte private, qe demonstron kushtet ekonomike te vendit nga i cili vjen

femija mazhoren, i vleresuar nga autoritetet e konsullates sipas parametrave lokale; dokumentacion qe demonstron gjendjen shendetesore te invaliditetit total, dokumentuar nepermjet certifikimeve, te leshuara me shpenzimet e kerkesit, nga mjeku i emeruar nga perfaqesia diplomatike-konsullare italiane kompetente per vendin nga i cili vjen familjari per te cilin eshte kerkuar bashkimi

I gjithë dokumentacioni i ardhur nga jashte, pavaresisht nga cili vend vjen, duhet te behet e vlefshme nga nje vule e posaçme e perfaqesise diplomatike-konsullare. Perndryshe ky dokumentacion nuk mund te merret ne konsideracion per leshimin e "nulla osta".

Kur **nulla osta** kerkohe **per familjaret si vijon**, i huaji mund te marre nje avokat mbrojtes special dhe **dokumentacionit te mesiperm i shtohet**:

- fotokopja e dokumentit te personit te deleguar
- prokure qytetarit italian ose te huaj me dokumenta te rregullta ne Itali, qe te prezantoje kerkesen per nullaosta per familjarjet, e shkruajtur dhe e firmosur nga i huaji qe ka marre vizen per arsyet e specifikuar me siper – mbi modularet e marre prane perfaqesise diplomatike-konsullare – perpara funksionarit te deleguar te Konsullates.

Leshimi i nullaosta

Sporteli Unik leshon nullaosta, ose ne rast refuzimi te nullaosta, brenda 90 diteve nga prezantimi i kerkeses, duke dhene komunikim konsullates. Mbas 90 diteve, ne mungese te rezultatit te Sportelit Unik, familjari i personit qe ka kerkuar bashkimin familjar mund te marre vizen nga ambasada/konsullata italiana ne vendin prejardhes, duke paraqitur kopjen e akteve te vulosura nga Sporteli Unik Italian, nga te cilat te rezultojte data e prezantimit te kerkeses dhe te dokumentacionit perkates.

Nullaosta eshte e vlefshme brenda 6 muajsh nga data e leshimit nga Sporteli Unik per Emigracionin. Ne momentin e leshimit te vizes, i huaji lajmehet mbi detyrimin e prezantimit ne Sportelin Unik bnda 8 diteve nga data e hyrjes ne Itali.

Leshimi i vizes

Autoritetet Konsullare, leshojne vizen e hyrjes brenda 30 diteve nga data e prezantimit te kerkeses, duke dhene komunikim me ane te mjeteve telematike, Sportelit Unik.

Ne rast deklaratash falso ose prezantim dokumentacioni falso apo te modifikuar, behet automatikisht, pervec denoncimit te kerkesit ne autoritetet e drejtesise italiane dhe te vendit te vet te origjines edhe mospranimi i kerkeses.

Tutela

Kunder refuzimit te nullaosta per bashkimin familjar dhe te permesso di soggiorno per motive familiare, si edhe kunder vendimeve te tjera te autoriteteve administrative ne fushen e te drejtes se njesise familjare, i interesuari mund te prezantoje ankim ne Gjykatën me perberje monokratike te vendit ne te cilin eshte rezident. Decreti qe leshohet ne rastin e pranimit te ankimit, mund te disponoje leshimin e vizes edhe ne mungese te nullaosta. Aktet e kesaj procedure jane te perjashtuara nga çfaredo lloj shpenzimi per regjistrimin dhe nga çdo lloj takse tjeter.

B) PERMESSO PER ARSYE FAMILJARE

Subjektet e interesuara

- te huajt qe hyjne ne Itali me nje vize per bashkim familjar
- te huajt qe hyjne ne Itali me nje vize ne vazhdim te nje familjari te vet
- te huajt me dokumenta te rregullta ne Itali prej te pakten nje viti qe jane martuar ne territorin e Shtetit me nje qytetar italian ose te nje Shteti pjeseberes ne Bashkimin Evropian, ose me nje qytetar te huaj me dokumenta te rregullta

- familjari i huaj me dokumenta te rregullta ne Itali, qe ploteson kushtet per bashkim familjar me nje qytetar italian ose te nje Shteti pjeseberes ne Bashkimin Evropian rezidente ne Itali, ose me nje qytetar te huaj me dokumenta te rregullta ne Itali. Ne kete rast permesso e familjarit shnderrohet ne permesso di soggiorno per motive familjare. Ky shnderrim mund te kerkohe brenda nje viti nga data e skadences se asaj permesso di soggiorno qe familjari zoteron aktualisht. Ne rastin kur qytetari ne fjale eshte nje refugjat, atehere nuk kerkohe zoterimi i nje permesso di soggiorno te vlefshme nga ana e familjarit
- prindi i huaj, edhe natyral, i nje te mituri italian rezident ne Itali. Ne kete rast permesso di soggiorno leshohet edhe ne rast se nuk zoteron nje titull te vlefshem qendrimi me kusht qe prindi kerkes mos te kete humbur zotesine prinderore sipas ligjit italian⁵.

Fare favoresh mundeson permesso di soggiorno per arsye familjare ?

- pranimin ne sherbimet e asistences
- regjistrimin ne kurset e studimit ose formacionet profesionale
- regjistrimin ne listat e punes
- zhvillimin e punes si dipendent apo autonom, duke respektuar kushtet minimale te moshes per zhvillimin e aktivitetit te punes

Kozezgjatja e permesso di soggiorno per motive familjare:

Permesso di soggiorno per arsye familjare ka te njejten afat me ate te familjarit te huaj qe ploteson kushtet per bashkimin familjar dhe eshte e rinovueshme se bashku me kete te fundit.

Te huajt qe ben bashkimin me nje shtetas italian ose te nje vendi te Bashkimit Evropian, i leshohet carta di soggiorno.

Ne rast vdekjeje te familjarit qe ploteson kushtet per bashkimin familjar dhe ne rast ndarjeje ose zgjidhjeje te marteses ose per femijen qe nuk mund te marre carta di soggiorno, ne momentin qe ploteson tetembdhjete vjetet, permesso di soggiorno mund te shnderrohet ne permesso per pune si dipendent ose autonom ose per studime, duke respektuar kushtet minimale te moshes per zhvillimin e aktivitetit te punes. I interesuari nese zoteron kushtet e kerkuara, duhet te prezantoje kerkesen per shnderrimin e permesso di soggiorno ne kuesturen kompetente⁶.

¹ Modeli per kerkesen e Nulla Osta per bashkimin familjar ose familjare ne rrjedhim, mund te shkarkohet nga sito web i Keshillit Territorial per Emigracion (www.utg.firenze.it) ose mund te terhiqet prane pikave informative te decantuara (lista ne te njejtin sito) ose prane Infopoint Migranti, Via Verdi 24, tel.: 055 2769792 / 9797 / 9601, e hene, e marte, e enjte e preme nga 9.00 deri ne 13.00 dhe, e marte, e enjte edhe nga 15.00 deri ne 17.30

² Sporteli Unik per Emigracionin, Prefektura - Zyra Territoriale e Shtetit, Via A. Giacomini 8 – 50132 Firenze

³ Per informacione e takime per verifikim dokumentacioni (per rezidentet ne Komunitat Firenze, Fiesole e Vaglia): Infopoint Migranti, Sherbimi i Prenotimeve Unike, tel.: 055 2769791 – 055 2769786, e hene, e marte, e enjte e preme nga 9.00 deri ne 13.00 dhe, e marte, e enjte edhe nga 15.00 deri ne 17.30

⁴ Parametrat minimale te parashikuara nga ligji per banesat publike te Regione Toscana (L.R.20 dhjetor 1996, n.96):

Siperfaqja	Pershtatshmeria per n° personash
30 m²	1 person
45 m²	2 persona
55 m²	3 persona
65 m²	4 persona
75 m²	5 persona
95 m²	6 ose me shume persona

Me vendimin n. 700 te 4.07.2005 Giunta Regionale Toscana ka stabilizuar qe pershtatshmeria e baneses mund te jepet per me shume se dy persona per çdo dhome te dobishme, pervec situatave te veçanta qe duhen justifikuar. Me dhome te dobishme nenkuptohet çdo dhome e baneses, perjashtuar kuzhinen kur kjo e fundit rezulton me pak se 14 m², si dhe banjot pershkruar nga D.M. 5.07.1975

⁵ Mungesa e bashkejeteses nuk perben pengese per leshimin e permesso di soggiorno dhe te drejten e njesise familjare, dominon edhe mbi normat e rregullit publik per emigracionin e te huajve, qe ndalojne rinovimin e permesso di soggiorno personave te rrezikshem per shoqerine (Kasacioni Civil, Sez. I, sentenca n. 2358 e 4.02.05).

⁶ Keshilli i Shtetit, sentenca n. 767 e dates 28.02.2005

VIZA E HYRJES DHE PERMESSO DI SOGGIORNO PER STUDIUM

(VISTO D'INGRESSO E PERMESSO DI SOGGIORNO PER STUDIO)

Subjektet e i nteresuara

- 1) U lejohet hyrja ne Itali per studime, me kushtet e fiksuara nga dekreti i Ministrise se Puneve te Jashtme, ne favor te qytetareve te huaj:
  - te rritur ne moshe, qe duan te ndjekin studimet superiore ose institutet tekniko-profesionale, me kohe te plote ose te caktuar, mbasi eshte verifikuar koherenza e kurseve qe mund te ndiqen ne Itali me formacionin e mberitur ne Shtetine prejardhes, mbas verifikimit te mundesive ekonomike (mjete vetembajtjeje te mjaftueshme per kohezgjatjen e udhetimit e te qendrimit), si edhe vlefshemrine e regjistrimit ne shkollen qe duhet te ndjeke ne Itali;
  - te mitur ne moshe, sidoqofte, me te medhej se katermbdhjete vjec, prinderit ose kujdestaret e te cilit, jane rezidente jashte shtetit, mendojne qe te ndjekin studimet prane instituteteve e shkollave sekondare kombetare shteterore ose prane institucioneve akademike, ne kuadrin e programeve te shkembimit e te iniciativave culturale te aprovuar nga Ministria e Puneve te Jashtme, nga Ministria e e Arsimit, e Universitetit dhe e Kerkimit e nga Ministria e Kultures dhe e Artit. Pervec disa rastesh te vecanta, hyrja e te miturve per studime, kufizuar deri ne pesemdhjete vjec, lejohet ne prani te kushteve te pershkruara ne piken a), si edhe, mbas verifikimit te egzistences se masave te pershtatshme per kujdestarine e te miturit dhe perputhjen e programit shkollor qe do te ndiqet ne Itali, te nevojave reale formative e culturale te perfituesit.
- 2) U lejohet hyrja ne Itali te huajve me borse studimi akorduar nga administracione¹, nga Qeverite e huaja, nga fondazione e institutet culturale italiane te njohura ose nga organizata nderkombetare, sipas menyrave te stabiluara nga dekretet nderministeriale.
- 3) U lejohet hyrja ne Itali per aktivitet shkencor qytetareve te huaj qe, me kerkese te enteve te pershkruara ne piken paraardhese e per arsye interesash te Republikes italiane, kryejne ne territorin nacional aktivite te kultures se larte ose te kerkimit te avancuar, qe nuk bejne pjese ne rastet e vecanta te hyrjes ne Itali per pune. Nje vize e njejte akordohet bashkeshortit me femijet e mitur, sipas menyrave te stabiluara nga dekretet nderministeriale.

Organet e referimit

Viza e hyrjes kerkohet prane ambasades ose konsullates italjane ne vendin e prejardhjes ose kopetente per territorin e rezidences se te huajit.

Hyrja ne universitet

Brenda 31 dhjetorit te cdo viti, fakultetet stabilojne numrin e vendeve qe i shkojne matrikullimit te studenteve te huaj ne kurset e studimeve universitare, per vitin akademik te ardhshem².

Sidoqofte pranimi i nenshtrohet verifikimit te kapaciteteve mbajtese te strukturave universitare dhe kalimit te provave per pranimin.

Ne kerkese i huaji duhet te shenoje

- gjeneralitetet e veta dhe ato te familjareve te vet
- te dhenat e pasaportes ose te nje tetri dokument udhetimi te njohur si ekuivalent
- vendin ku shkon
- arsyen dhe afatin e qendrimit

Duhet gjithashtu te bashkangjite

- pasaporten ose tjeter dokument udhetimi te njohur si ekuivalent
- dokumentacion qe permban qellimin e udhetimit
- kushtet e baneses
- zoterimin e mjeteve te vetembajtjes te mjaftueshme per te gjithë kohen e udhetimit, te qendrimit e per kthimin ne Shtetin nga i cili vjen. Perfshihen ne borsat e studimit, huate e nderit dhe sherbimet jetuese te furnizuara nga administracione publike ose subjekte te tjera publike apo private italiane, o per te cilat administratat vete apo subjektet e tjera atestojne qe do t'i furnizohen studentit te huaj. Shoqatat profesionale e sindakaliste, entet e shoqatat vullnetare qe veprojne ne sektorin e emigracionit prej te pakten tre vjetesh mund te japin garanci nese kane kushte pasurore e organizative sikurse parashikuar nga ligjet³
- deklarata mbi vleren lokale te titujve te shkollës sekondare te te huajit, leshuar nga autoritetet diplomatike ose konsullare italiane. Nje deklarate e tille duhet te jape edhe informacione mbi sistemin e notave dhe vleresimit lokal te cilit i referohet nota ose gjykimi i shenuar mbi titullin e studimit.

Kerkesa per permesso di soggiorno

Brenda 8 gjoni diteve nga data e hyrjes ne Itali, studentet e huaj duhet te prezantohen ne kuesturen e qytetit ne te cilin duan te stabilizohen per te kerkuar permesso di soggiorno per studime.

Rinovimi i permesso di soggiorno

- i rinovohet studentit qe ne vitin e pare te studimeve ka kaluar te pakten nje provim dhe, ne vitet e ardheshme, te pakten dy te tjera
- per arsye te renda shendetit ose force madhore te dokumentuara, permesso di soggiorno mund t'i rinovohet studentit qe ka kaluar nje provim duke mbajtur parasysh numrin kompleksiv te rinovimeve
- nuk mund te leshohet gjithsesi per me shume se 3 vjet pertej kohezgjatjes se kursit te studimit
- mund te rinovohet akoma per te kryer titullin e specializimit ose doktoraten si kerkues, per periudhen kompleksive te kursit, te rinovueshme per nje vit.

Hyrja ne universitet per studentet rezidente ne Itali

U lejohet hyrja ne universitet me kushte te barabarta me studentet italiane, studenteve te huaj titillare te carta di soggiorno apo permesso di soggiorno per

- pune si dependent
- pune autonome (per llogari tet vet)
- arsye familjare
- azil politik ose humanitar
- arsye fetare.

U lejohet edhe te huajve me dokumenta te rregullta prej te pakten nje viti qe zoteron nje diplome te mesme te kryer ne Itali, ose ekuivalente nese eshte marre jashte shtetit, dhe te huajve kudo rezidente, titullare te diplomave finale te shkollave italiane jashte shtetit ose te shkollave te huaja nderkombetare, ne funksionim ne Itali ose jashte, objekt marreshesh te dyaneshme ose te normativave speciale dhe qe plotesojne kushtet e pergjitheshme te kerkuara per hyrjen per studime.

Shnderrimi i permesso di soggiorno per studime ne permesso di soggiorno per pune si dependent

I huaji titullar i nje permesso di soggiorno per studime ose per formacion profesional akoma ne fuqi, qe kerkon shnderrimin e nje titilli te tille ne permesso di soggiorno per pune si dependent, duhet t'i dergoje⁴ Sportelit

52 Unik kopetent, kërkesen per verifikimin e kuotave te punes si dependent, duke bashkangjitur kontraten e neshkruar vetem nga punedhënesi.

Sporteli dergon kërkesen Drejtorise Provinciale te Punes, e cila ben verifikimin e disponibilitetit te kuotave te hyrjes dhe ben komunikimin e rezultatit ne Sportel. Ky i fundit, ne rast egzistence te kuotes, therret te huajin per nenshkrimin e kontrates dhe te kërkeses per leshimin e permesso di soggiorno per pune si dependent dhe e informon mbi daten ne te cilen mund te terheqe kete permesso di soggiorno.

Verifikimi i disponibilitetit te kuotave per pune si dependent per vitin ne vazhdim, **nuk behet** ne rastin e shnderrimit te permesso di soggiorno kerkuar nga te huaj me dokumenta te rregullta ne territorin nacional ne momentin e maturimit te moshes se rritur (18 vjeç), si edhe nga te huajt qe kane kryer ne Itali diplomën e larte ose specializimin pasuniversitar, ne vazhdim te frekuentimit te kurseve te studimeve ne Itali. Ne fakt, mbi kete baze, numri i permesso di soggiorno per arsye studimi ose formacioni profesional te shnderruara ne permesso di soggiorno per pune si dependent, do te shkurtohet nga kuotat e hyrjes te fiksuar ne dekretet e flukseve per vitin e ardhshem.

Edhe i huaji, titullar i nje permesso di soggiorno per studime ose per formacion profesional akoma te vlefshme, mund te kerkoje **shenderrimin** e ketij titulli ne **permesso di soggiorno per pune autonome (per llogari te vet)**⁵.

ADRESA TE DOBISHME (INDIRIZZI UTILI)

ZYRA	ADRESA	TEL. / FAX	RARI I HAPJ
LINDJE E NENSHTETESI NASCITE E CITTADINANZE	Comune di Firenze Palazzo Vecchio Piazza della Signoria	Tel. 055 2768294 Fax 055 2616753	e hene - e shtune 8.30 - 13.00
GJENDJA CIVILE STATO CIVILE NENSHTETESIA CITTADINANZA	Comune di Firenze Palazzo Vecchio Piazza della Signoria	Tel. 055 2768278 Fax 055 2616753	e hene, e merkure, e premtë 8.30 - 13.00
GJENDJA CIVILE MARTESA MATRIMONIO	Palazzo Vecchio Piazza della Signoria	Tel. 055 2768518 Fax 055 2768378	e hene - e shtune 8.30 - 13.00
NDERRIMI I REZIDENCES NDERRIMI I ADRESES ANAGRAFE	Comune di Firenze Palazzo Vecchio Via dei Leoni, 5	Tel. 055 2768249 Fax 055 2616903	e hene - e shtune 8.30 - 13.00, te enjten edhe 8.30 - 18.30
KARTA E IDENTITETIT (edhe prane Qendrave te Lagjeve) ANAGRAFE CARTA DI IDENTITÀ	Comune di Firenze Palazzo Vecchio Piazza della Signoria	Tel. 055 2768376 Fax 055 2768372	e hene - e shtune 8.30 - 13.00
NDERRMARJA SANITARE REGJISTRIMI NE SHERBIMIN SANITAR KOMBETAR AZIENDA SANITARIA	Lagja 1 Borgo Ognissanti 20	Tel. 055 2285500	e hene - e shtune 8.00 - 12.00 dhe nje dite ne jave edhe mbasditë 1 14.30 - 16.30
	Lagja 2 Viale G. D'Annunzio 29	Tel. 055 6264822	
	Lagja 3 Via di Ripoli 96	Tel. 055 6583706	
	Lagja 4 Lungarno Santa Rosa 13	Tel. 055 2285649	
	Lagja 4 Via Canova, angolo via Chiusi	Tel. 055 2285406	
	Lagja 5 Viale Morgagni 33	Tel. 055 2285319	
PREFEKURA ZONA E TE DREJTAVE CIVILE, NENSHTETESIA, GJENDJA JURIDIKE E TE HUAJIT, EMIGRACIONI DHE E DREJTA PER AZIL PREFETTURA	Via A. Giacomini 8	Tel. 055 27831	e marte, e merkure, e enjte 9.00 - 11.00, te enjten edhe 14.00 - 16.00
	Via A. Giacomini 8	Tel. 055 27831	
SPORTELI UNIK PER EMIGRACIONIN PREFETTURA	Via A. Giacomini 8	Tel. 055 27831	

¹ neni 1, pika 2, e dekretit legjislativ te 30 marsit 2001, n. 165: "Me administrata publike kuptohen te gjitha ato administrata te Shtetit, pershire institutet dhe shkollat e çdo lloji e grade dhe institucionet edukative, ndermarjet dhe administratat e Shtetit me vetadministrim, Rrethet, Provincat, Bashkite e Komunit dhe entet e shoqatat e lidhura me to, Istitucionet universitare, Istitutet autonome shtepi popullore, Dhomat e Tregise, Industrise, Artizanatit dhe Agrikultures dhe shoqatat e tyre, te gjitha entet publike jo ekonomike nacionale, regionale e lokale, administratat, ndermarjetdhe entet e Sherbimit sanitar nacional".

² Informacione prane: amabsadave/konsullatave ose prane **Sekreterise se Studenteve te Huaj**, Piazza S. Marco n. 4 Firenze, tel. 055 2757229 - fax 055 275768 E-mail ustr@adm.unifi.it Orari per publikun: e hene, e merkure, e premtë: ora 9.00-13.00, e marte e enjte ora 9.00-10.30 persa i perket numrit te vendeve te lira dhe afatit te regjistrimit ne universitet

³ D.P.R. n.394/1999 modifikuar nga D.P.R. 334/2004, neni 52, 53 e 54

⁴ Kërkesat mund te prezantohen vetem ne kuadrin e kuotave te hyrjes te stabiluara nga dekretet vjetore te fiksuar nga Presidenti i Keshillit te Ministrave.

⁵ Shiko skeden "Pune autonome (per llogari te vet)" pika 2).

ZYRA	ADRESA	TEL. / FAX	RARI I HAPJE
INFOPOINT MIGRANTI <i>COMUNE DI FIRENZE</i>	Via Verdi 24 Hyrja edhe nga Via Pietrapiana 53	Tel. 055 2769791 Fax 055 2769602	e hene, e marte, e enjte, e premte 9.00 - 13.00 te marten e te enjten edhe 1 15.00 - 17.30
SHERBIMI PER SHTEPINE <i>COMUNE DI FIRENZE</i>	Viuzzo delle Calvane 3	Tel. 055 3282483 055 3282469 Fax 055 3282472	e marte, e merkure 8.30 - 13.00 e marte, e enjte 15.00 - 17.00
DHOMA E TREGTISE <i>CAMERA DI COMMERCIO</i>	Piazza dei Giudici 3	Tel. 055 27951 Fax 055 2795259	e hene - e premte 8.30 - 12.00
NDERRMARJA SANITARE ZYRA E HIGJENES DHE E SHENDETTI PUBLIK <i>AZIENDA SANITARIA</i>	Via di San Salvi 12	Tel. 055 6263608 Fax 055 6263629	e hene - e premte 9.00 - 12.00
UNIVERSITETI I STUDIMEVE FIRENZE SEKRETARIA E STUDENTEVE TE HUAJ <i>UNIVERSITA' DEGLI STUDI</i>	Piazza San Marco 4	Tel. 055 2757229 Fax 055 275768	e hene - e merkure, e premte 9.00 - 13.00 e marte, e enjte 9.00 - 10.30
GJYKATA FIRENZE <i>TRIBUNALE</i>	Piazza San Firenze 5	Tel. 055 210308	
PROKURORIA E REPUBLIKES PRANE PRETURES FIRENZE <i>PROCURA</i>	Viale Spartaco Lavagnini 31	Tel. 055 33930	
GJYKATA PER TE MITURIT FIRENZE <i>TRIBUNALE MINORENNI</i>	Via della Scala 79	Tel. 055 267295	
<i>PRETURA FIRENZE</i>	Piazza San Martino 2	Tel. 055 264271	